

Liite 2 Muutokset kunnallisten jätehuoltomääräysten perustelumuistioon

*Punaisella kurstiivilla muutokset,
yliviivattuna jätehuoltomääräyksistä poistettavat kohdat*

KUNNALLISTEN JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUMUISTIO

YLEISET PERUSTELUT

Kunnalle kuuluvista jätehuollon tehtävistä säädetään jätelaissa (646/2011). Jätelain 91 §:n mukaan kunta voi antaa jätehuollon järjestämiseen liittyen paikallisia määräyksiä. Jätehuoltomääräysten tavoitteena on edistää jätelain toimeenpanoa paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ja estää jätteestä tai jätehuollosta aiheutuvat haitat tai vaarat terveydelle tai ympäristölle sekä edistää etusijajärjestyksen noudattamista. Jätehuoltomääräykset tarkentavat jätelaissa säädettyjä yleisiä jätehuollon järjestämisen periaatteita. Jätehuoltomääräykset valmistelee ja hyväksyy kunnan jätehuoltoviranomainen.

Alueellisen jätehuoltolautakunnan toimialueen aiemmat jätehuoltomääräykset on hyväksytty 14.5.2014 (§ 12). Lisäksi jätehuoltomääräyksiin on tehty yksittäisiä päivityksiä vuosina 2015 ja 2018.

~~Jätehuoltomääräyksiä on tarkistettava jätelakiin tehtyjen muutosten, kansallisen jätelainsäädännön uudistusten sekä myös määräysten soveltamisesta saatujen kokemusten ja palautteiden perusteella. Määräysten valmistelussa on otettu huomioon sekä voimassa olevaan jätelakiin jo aiemmin tehdyt muutokset sekä parhaillaan käynnissä olevan jätelain muutoksen (HE 40/2021) keskeiset linjaukset. Jätehuoltomääräysten valmistelussa on myös huomioitu valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2023, EU:n muovistrategia ja sen perusteella tehty Suomen muovitiekartta sekä alueellisesti tehdyt tarkastelut jätteiden keräyksessä.~~

Tämä perustelumuistio toimii jätehuoltomääräysten soveltamisen tukena. Perustelumuistiossa avataan säännösten perusteita ja annetaan soveltamisohjeita käytännön tilanteisiin.

~~KESKEISIMMÄT MUUTOKSET~~

~~Voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä ehdotetaan päivitettäväksi jätelakiin esitettyjen muutosten sekä aikaisempien määräysten soveltamisesta saatujen kokemusten ja palautteen takia.~~

~~Jätehuoltomääräyksiin on päivitetty jo voimaan tulleet jätelain (445/2018) muutokset kunnan jätehuollon järjestämistä vastuussa. Kunnan vastuu on rajattu pääosin vain asumisessa syntyviin jätteisiin. Lisäksi kunnalla on vastuu sen omassa toiminnassa syntyvästä hallinto- ja palvelutoiminnan yhdyskuntajätteistä. Määräyksissä on myös huomioitu jätelain toisen vaiheen (438/2019) täsmennys kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta.~~

Edellä mainitun lisäksi ympäristöministeriössä on parhaillaan käynnissä jätelain muuttaminen. Se liittyy EU:ssa 2018 hyväksytyn jätessäädöspaketin toimeenpanoon Suomessa. EU:n jätessäädöspaketin keskeisinä tavoitteina on vähentää jätteen määrää ja lisätä uudelleenkäyttöä ja kierrätystä. EU:n jätedirektiivi asettaa

mm. yhdyskuntajätteen ja pakkausjätteiden kierrätykselle uudet, nykyistä kunnianhimoisemmat tavoitteet. Jätedirektiivi mm. edellyttää, että yhdyskuntajätteestä kierrätettäisiin 55 prosenttia vuonna 2025, 60 prosenttia vuonna 2030 ja 65 prosenttia vuonna 2035. Uudistuvaan jäteasetukseen on kaavailtu tarkat erilliskeräysvelvoite-rajat, joita tulisi noudattaa kansallisesti. Muutokset on otettava huomioon kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä valtakunnallisesti asetettuihin kierrätystavoitteisiin pääsemiseksi.

Voimassa olevien jätehuoltomääräysten jätteiden erilliskeräysvelvoitteita ehdotetaan laajennettaviksi merkittävästi nykyisestä. Jätehuoltomääräyksiin esitetään lisättäväksi uudet erilliskeräysvelvoitteet pienmetallille, lasi-, kartonki- ja muovipakkausjätteelle vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistöille. Lisäksi biojätteen erilliskeräysvelvoitetta esitetään tiukennettavaksi nykyisestä. Biojätteen erilliskeräysvelvoite koskee jatkossa jokaista asuinkiinteistöä yli 10 000 asukkaan taajamissa.

Muutoksilla varaudutaan jätelainsäädännön tulevaan muutokseen, jossa mm. esitetään tiukennuksia jätteiden erilliskeräysvelvoitteita koskien. Asian taustalla on myös valtakunnallinen jätesuunnitelma sekä jätedirektiivin asettamat uudet yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteet. Kansallisen jätelainsäädännön valmistelutyön yhteydessä on todettu, että erityisesti biojätteen ja muovipakkausjätteen keräyksen tehostaminen on avainasemassa tiukentuviin kierrätystavoitteisiin pääsemisessä.

Erilliskeräysvelvoitteet astuvat voimaan toimialueella portaittain. Tämä on katsottu tarpeelliseksi, jotta kiinteistöt voivat varautua muutosjärjestelyjen kustannuksiin ja tehdä tarvittavat muutokset jäteastioihin. Riittävällä, portaittain voimaan astuvilla siirtymäsäännöksillä on myös pyritty varmistamaan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n asiakaspalvelun ja logistiikan toimivuus jätehuollon muutosten keskellä.

Jätehuoltomääräyksiä ehdotetaan lisäksi useilta kohdilta täsmennettäväksi määräysten käytännön soveltamisessa saadun kokemuksen ja palautteen perusteella. Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittymistä koskevia määräyksiä ehdotetaan selkeytettäväksi. Lisäksi uusia määräyksiä ehdotetaan lisättäväksi mm. jätteiden putkikeräys ja lähikeräysjärjestelmää koskien. Muutokset on koettu tarpeellisiksi liittymiskäytäntöjen sekä niitä koskevien velvoitteiden selkeyttämiseksi.

Myös jätteiden keräysvälineiden vähimmäistyhjennysvälejä esitetään pidennettäväksi. Erityisesti biojätteen keräysvälineen tyhjennysväliä harventamalla voidaan vähentää jätteenkuljetuksista aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Sekajätteen osalta vähimmäistyhjennysvälin pidentämisen tavoitteena on huomioida eri jätelajien erilliskeräyksen lisääntyminen ja sen myötä tapahtuva sekajätteen määrän vähentyminen kiinteistöillä.

Muita jätehuoltomääräyksissä esitettyjä muutoksia ovat mm. biojätteen kompostointia koskeva ilmoitusvelvollisuus sekä jätteen kuljetustietojen raportointivelvollisuuden tihentyminen neljännesvuosittain tapahtuvaksi. Muutoksilla pyritään vastaamaan erityisesti jätelain muutoksen tuomiin uusiin velvoitteisiin sekä mahdollistamaan jätehuollon tehokas seuranta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Luku Soveltamisala ja yleiset velvoitteet

1 § SOVELTAMISALA

Jätehuollon velvoitteet perustuvat jätelakiin, jäteasetukseen, muihin jätelain nojalla annettuihin asetuksiin sekä kunnan jätehuoltomääräyksiin. Jätelain 91 §:ssä säädetään kunnan valtuudesta antaa paikallisista oloista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä. Jätehuoltomääräyksiä sovelletaan alueellisen jätehuoltolautakunnan toimialueella eli kaikissa sen toimialueen kunnissa. Tämä toimialue on sama kuin kunnallisen jäteyhtiön, Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n, toimialue.

Jätehuoltomääräykset koskevat ensisijaisesti kunnan jätehuollon järjestämisvastuulla olevaa jätehuoltoa ja tuottajavastuunalaisten jätteiden keräämistä ja kuljetusta kunnallisen jätehuollon piiriin kuuluvilta kiinteistöiltä. Jätehuoltomääräyksiä sovelletaan myös kunnan toissijaisen järjestämisvastuun perusteella kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyneisiin kiinteistöihin.

Jätelain 91 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti jätehuoltomääräykset voivat jätelain 13 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjen vaatimusten noudattamiseksi koskea myös muuta kuin kunnan vastuulle jätelain mukaan kuuluvaa jätehuoltoa siltä osin, kuin on kyse jätteiden keräyksen, vastaanoton ja kuljetuksen käytännön järjestelyistä kiinteistöllä tai jätteen vastaanottopaikoilla tai näitä koskevista teknisistä vaatimuksista. Määräykset koskevat muuta toimintaa siltä osin kuin on tarpeen jätteen hallitsemattoman käsittelyn, jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan sekä roskaantumisen ehkäisemiseksi.

Jätelain 91 §:n mukaan jätehuoltomääräykset voivat koskea myös muun kuin jätelain 32 §:n mukaisessa toiminnassa syntyvän jätteen kompostointia tai muuta vastaavaa jätteen pienimuotoista käsittelyä sen syntypaikalla. Jätehuoltomääräykset eivät kuitenkaan koske ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua ympäristöluvanvaraista tai rekisteröitävää jätteen käsittelyä.

Elinkeinotoiminnan jätteiden osalta jätehuoltomääräyksiä sovelletaan silloin, jos elinkeinotoiminnan jäte kerätään ja käsitellään kunnan jätehuoltojärjestelmässä elinkeinotoiminnan harjoittajan pyynnöstä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden nojalla. Lisäksi jätehuoltomääräykset koskevat elinkeinotoiminnan harjoittajia niiltä osin, kuin on tarpeen jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan ehkäisemiseksi.

2 § MÄÄRITELMÄT

Pykälässä selvennetään jätehuoltomääräyksissä käytettävät käsitteet, joiden ymmärtäminen on tärkeää määräyksiä sovellettaessa. Siltä osin kuin käsitteitä käytetään myös jätelaissa tai jäteasetuksessa, ovat määritelmät yhteneväiset lainsäädännössä käytettyjen määritelmien kanssa. Pykälää on täydennetty useilla

termeillä ja käsitteillä, joiden tarkempi määrittely on käytännön kokemuksen myötä osoittautunut tarpeelliseksi.

3 § JÄTEHUOLLON TAVOITTEET

Pykälässä asetetaan velvoite jätehuollon etusijajärjestyksen noudattamiseen. Lisäys on tehty velvoitteen merkittävyyden vuoksi. Jätehuollon tavoitteena on suojella terveyttä ja ympäristöä. Jätehuollon tulee aina olla asianmukaista ja jätteet on kuljetettava ja käsiteltävä hallitusti. Etusijajärjestys koskee sitovana ammattimaista toimintaa, muussa toiminnassa sitä on sovellettava mahdollisuuksien mukaan.

2 Luku Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen

4 § VELVOLLISUUS LIITTYÄ KUNNAN JÄTEHUOLTOJÄRJESTELMÄÄN

Jätelain 41 §:ssä edellytetään, että kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoaikaan. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvilla kiinteistöillä sekä jätteen tuottajilla on velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään. *Näin jätteet saadaan kerättyä ja kuljetettua asianmukaiseen käsittelyyn, jossa niistä ei aiheudu roskaantumista taikka haittaa ympäristölle tai terveydelle.*

Liittymisvelvollisuus koskee kaikkia käytössä ja käytettävissä olevia asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä, koska näillä kiinteistöillä voi syntyä jätettä. Jätelaki ei mahdollista sitä, että asuinkiinteistö vapautettaisiin velvollisuudesta kuulua jätehuoltoon. Tämän vuoksi esimerkiksi asuinkiinteistön vähäinen käyttö tai jätteen vähäinen määrä ei ole peruste vapauttaa asuinkiinteistöä liittymisvelvollisuudesta.

Velvollisuus kuulua järjestetyn jätehuollon piiriin on kiinteistö- ja asuinrakennuskohtainen. Jos samalla kiinteistöllä sijaitsee useita asuin- tai vapaa-ajan asuinrakennuksia, on niistä jokaisen oltava kunnan järjestämän jätehuollon piirissä.

Liittymisvelvollisuus on ensisijaisesti kiinteistön haltijalla, mutta viime kädessä kiinteistön omistajalla. Liittymisvelvollisuus alkaa kiinteistön tai asuinrakennuksen hallinnasta lukien.

Muiden kuin asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen liittymisvelvollisuus koskee kaikkia niitä kiinteistöjä, joilla on jätelain 32 §:n mukaisia toimintoja ja joilla syntyy kunnan vastuulle kuuluvaa jätettä. Tällaista jätettä on esimerkiksi kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte tai saostus- ja umpisäiliöliete.

5 § KUNNAN TOISSIJAINEN JÄTEHUOLTOPALVELU

Muun kuin kunnan vastuulle kuuluvan jätteen haltija eli toiminnanharjoittaja tai palveluntuottaja kuten yritys, yhdistys tai valtiohallinnon toimipiste voi palvelutarjonnan puutteen vuoksi pyytää jätehuollon järjestämistä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella. Pyyntö voi esittää jätteen haltija tai jätteen haltijan puolesta jätteen kuljettaja tai muu toimija osana tarjoamaansa jätehuoltopalvelua, kun pyyntö koskee jätteen käsittelyä. Jätteen on laadultaan ja määrältään sovelluttava kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä.

Jos kysymyksessä on muusta kuin ennalta arvaamattomasta kiireestä johtuva kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu, jonka arvo on vähintään 2 000 euroa vuodessa, tulee palvelutarjonnan puute osoittaa käyttämällä siihen tarkoitettua sähköistä tietoaalustaa, Materiaalitoria. Mikäli sopivaa palveluntarjoajaa ei löydy, pyydettyessä Pirkanmaan Jätehuolto Oy tekee jätteen haltijan kanssa kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta sopimuksen, jonka kesto voi olla enintään kolme vuotta. Alle 2 000 euron jätehuoltopalveluista voi jätteen haltija sopia suoraan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa.

Kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskevista velvoitteista säädellään yksityiskohtaisemmin jätelain 33 §:ssä.

6 § KIINTEISTÖITTÄINEN JÄTTEENKULJETUS

Näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella kiinteistöittäinen jätteenkuljetus toteutetaan kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena Nokian kaupungin alueella tapahtuvaa saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusta lukuun ottamatta. Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämisestä vastaa Pirkanmaan Jätehuolto Oy.

Asumisessa syntyvä jäte sekä muu jätelain 32 §:ssä tarkoitettu jäte, vaarallista jätettä lukuun ottamatta, kuuluu Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, ellei jätelain nojalla ole toisin päätetty. Vaarallisia jätteitä ei kuljeteta kunnan järjestämässä kiinteistöittäisessä kuljetuksessa, vaan jätteen haltija vastaa itse niiden kuljetuksen järjestämisestä.

Pirkanmaan Jätehuolto Oy huolehtii asumisessa syntyvän sekä muiden vastuulleen kuuluvien toimijoiden biojätteen ja kiinteistöillä erilliskerättyjen pakkausjätteiden kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta myös niiltä kiinteistöiltä, joita näiden jätehuoltomääräysten mukaiset erilliskeräysvelvoitteet eivät koske.

Yhdyskuntalautakunnan jätehuoltojaoston 31.10.2012 § 28 tekemään päätökseen perustuen Pirkanmaan Jätehuolto Oy on tarjonnut täydentävää pakkausjätteen erilliskeräystä sellaisilta kiinteistöiltä, jotka muutoinkin kuuluvat kunnan järjestämän jätehuollon piiriin. Erilliskerätty pakkausjäte toimitetaan pakkausjätteen tuottajien järjestämään jätehuoltoon. Pirkanmaan Jätehuolto Oy järjestää jätteenkuljetuksen myös sellaisilta kiinteistöiltä, joita eivät koske näiden jätehuoltomääräysten mukaiset erilliskeräysvelvoitteet. Näissä tapauksissa pakkausjätteiden tai biojätteiden kuljetus perustuu kiinteistön haltijan vapaaehtoisesti aloittamaan pakkaus- tai biojätteiden erilliskeräykseen, jonka kuljetus tilataan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä.

Jätteen haltijan on jätelain 41 §:n nojalla luovutettava kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluva jäte kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta varten järjestämäänsä keräyspisteeseen. Jätelain nojalla kunnan vastuulle kuuluvaa jätettä ei siis saa käsitellä itse (muutoin kuin jätehuoltomääräysten sallimissa rajoissa) eikä luovuttaa muualle kuin kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään. Myös jätelain 36 §:n mukaan jätteen saa kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ottaa kuljetettavakseen vain kunta tai jätteen kuljettaja, joka toimii kunnan lukuun. Näin varmistetaan kunnallisen jätehuollon toimivuus sekä jätteiden päätyminen asianmukaiseen käsittelyyn.

Jätehuoltomääräysten soveltamisalueella ainoa poikkeus edellä mainitusta on Nokian kaupungin alue, jossa saostus- ja umpisäiliölietteiden kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään jätehuoltoviranomaisen 30.9.2015 § 48 tekemän päätöksen mukaisesti kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Tämän vuoksi Nokian kaupungin alueella saostus- ja umpisäiliölietteen jätteenkuljetuksen järjestämisestä vastaa kiinteistön haltija. Liittymismenettelystä on säädetty yksityiskohtaisesti jätehuoltomääräysten 7 §:ssä.

7 § LIITTYMINEN KUNNAN JÄRJESTÄMÄÄN JÄTEHUOLTOON

Määräyksessä säädetään, kuinka jätelain mukainen liittymisvelvollisuus kunnan jätehuoltojärjestelmään on järjestettävä. Jätteen haltija voi hoitaa velvoitteensa joko järjestämällä oman keräysvälineen, liittymällä käyttämään yhteistä keräyspistettä (ns. kimpfakeräystä) tai liittymällä aluejätepisteen käyttäjäksi.

Kunnan järjestämään jätehuoltoon liittymisestä ei tavallisesti tehdä erillistä sopimusta, sillä velvoite perustuu jätelakiin ja jätehuoltomääräyksiin, sekä jätehuoltopalvelujen maksut perustuvat jätehuoltoviranomaisen hyväksymään julkisoikeudelliseen jätetaksaan.

Kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta (ml. kimppoja) voidaan pitää ensisijaisena vaihtoehtona kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus palvelee tyypillisesti kiinteistön tarpeita parhaiten, sillä keräyspaikka sijoitetaan kiinteistölle tai sen läheisyyteen. Kiinteistöittäisellä jätteenkuljetusalueella sijaitsevien kiinteistöjen on lähtökohtaisesti oltava kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen asiakkaita. Ainoa poikkeus on Hämeenkyrön kunta, jossa vapaa-ajan kiinteistöjen haltijat voivat halutessaan liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään myös aluejätepisteen käyttäjinä. Hämeenkyrön kuntaa koskeva poikkeus perustuu kunnan aikaisempiin käytäntöihin jätehuollon järjestämisessä. Koko kunta on muusta toimialueesta poiketen kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen aluetta. Muualla toimialueella keräysalueita on määritetty mm. tieolosuhteisiin perustuen. Jätehuollon toimivuuden varmistamiseksi Hämeenkyrön kunnan vapaa-ajan asunnot voivat valita jätehuoltoon liittymisen myös aluejätepisteen käyttäjänä. Tämä on perusteltua erityisesti niillä alueilla, joilla tieolosuhteet estävät jätteiden noudon suoraan kiinteistöltä. *Ajantasainen karttarajaus kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen alueesta löytyy internetsivuilta: www.tampere.fi/jatehuoltolautakunta.*

Määräyksissä korostetaan kiinteistön haltijan vastuuta ottaa yhteyttä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:öön jätehuoltoon liittymiseksi. Asiakkuuden muodostaminen tapahtuu sopimalla mm. keräysvälineen koosta, keräyspisteen sijainnista, keräysvälineen tyhjennysvälistä ja tyhjennysten aloituspäivästä jätteyhtiön kanssa näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti. Jäte on myös luovutettava jätelain 41 §:ää noudattaen kunnan järjestämään jätehuoltoon.

Mikäli kiinteistön haltija ei kirjallisista liittymispyynnöistä tai -kehotuksista huolimatta huolehdi liittymisvelvollisuudestaan kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen sekajätteen osalta tai 15–16 §:ien mukaisten jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteiden noudattamisesta, jätehuoltoviranomainen liittää kiinteistön kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen asiakkaaksi. Menettely koskee seka- ja biojätettä sekä kierrätettäviä jätteitä. Kiinteistön haltijalle ilmoitetaan etukäteen kirjeitse kiinteistön liittämistä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Kirjeessä kerrotaan liittämisen perusteet sekä tiedotetaan kiinteistön palveluista ja maksuista. Pirkanmaan Jätehuolto Oy toimittaa kiinteistölle näiden jätehuoltomääräysten edellyttämät keräysvälineet 20 §:n mukaisesti. Keräysvälineen tyhjennysväliksi asetetaan jätehuoltomääräysten 23 §:n mahdollistama pisin mahdollinen tyhjennysväli. Mikäli Pirkanmaan Jätehuolto Oy toimittaa keräysvälineen kiinteistölle turhaan kiinteistön haltijan passiivisuudesta tai muusta kiinteistön haltijasta johtuvasta syystä, kiinteistön haltijalta voidaan periä jätetaksan mukainen lisätyömaksu.

Kiinteistö voi järjestää jätehuoltonsa kiinteistökohtaisella tai lähikiinteistöjen yhteisellä keräysvälineellä vain, mikäli keräysväline sijoitetaan paikkaan, josta tyhjennys ja jätteenkuljetus voidaan jäteautolla hoitaa eli kulkuyhteys on kantava ja esteetön. Keräyspiste voidaan myös sijoittaa kiinteistön ulkopuolelle, jos asiasta on sovittu alueen maanomistajan kanssa. *Keräyspisteen sijoittamiseen liittyvistä vaatimuksista ja menettelyistä säädetään yksityiskohtaisemmin näiden jätehuoltomääräysten 27 §:ssä. Mikäli keräysvälineelle ei ole löydetty jätehuoltomääräysten mukaista soveltuvaa sijaintia, voi jätehuoltoviranomainen kiinteistön haltijaa kuultuaan liittää kiinteistön aluejätepisteen käyttäjäksi.*

Jätelain 35 §:n 4 momentin mukaan jätehuoltoviranomainen voi tehdä erillisen päätöksen tiettyjen alueiden rajaamisesta sekajätteen kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen ulkopuolelle, mikäli alueelle on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä, jollei kuljetusta ole ympäristö- tai terveysyistä pidettävä tarpeellisenä. Näillä alueilla kiinteistöt liittyvät kunnan jätehuoltojärjestelmään pääsääntöisesti aluejätepisteen käyttäjinä. Myös tässä tapauksessa kiinteistön haltijalla on vastuu ottaa yhteyttä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:öön liittymisestä sopimiseksi. Mikäli kiinteistön haltija ei huolehdi liittymisvelvoitteestaan, liitetään kiinteistö aluejätepisteen käyttäjäksi lakisääteisen liittymisvelvoitteen perusteella. Liittämistä ilmoitetaan asiakkaalle kirjeellä, jossa tiedotetaan aluejätepisteen käyttäjän palveluista sekä vuosimaksusta.

Kiinteistöittäisen jätteenkuljetusalueen ulkopuolella sijaitsevat kiinteistöt voivat myös hankkia oman keräysvälineen tai perustaa lähikiinteistöjen yhteisen kimpfakeräyksen, mikäli kulkuyhteydet mahdollistavat jätteen noudon kiinteistöltä. Kiinteistön haltijan tulee ottaa yhteyttä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:öön, joka tapauskohtaisesti arvioi suunnitellun keräyspisteen soveltuvuuden kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen.

Tieto kiinteistön jätehuollon järjestämisestä kirjataan jätehuollon asiakasrekisteriin. Jotta rekisteri pysyisi ajan tasalla, kiinteistön haltijalle on asetettu velvoite ilmoittaa Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle asiakasrekisteriin vaikuttavista muutoksista.

Muusta alueesta poiketen Nokian kaupungin alueella saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus toteutetaan kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Niiden kiinteistöjen haltijoiden, joilla syntyy saostus- ja umpisäiliölietteitä, on otettava yhteyttä jätehuoltorekisteriin hyväksytyyn jätteenkuljettajaan ja tehtävä sopimus lietteen noutamisesta ja kuljettamisesta näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti. Jätteen ammattimaista kuljettamista harjoittavan yrityksen on oltava hyväksytty elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin ja yrityksellä on oltava lupa kuljettaa saostus- ja umpisäiliölietteitä. Kiinteistön haltijan vastuulla on varmistaa, että kuljetuspalveluita tarjoava yritys on hyväksytty jätehuoltorekisteriin.

8 § KIMPPA ELI YHTEINEN KERÄYSPISTE

Pykälässä määrätään yhteisen keräysvälineen tai -välineiden käyttämisen edellytyksistä kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Lähekkäin sijaitsevien kiinteistöjen haltijat voivat keskinäisen sopimuksen perusteella käyttää yhteistä jätteen keräysvälinettä eli kimppa-astiaa. Kimppa-astian käytön mahdollisuus on rajattu vain lähekkäin sijaitseville kiinteistöille, koska jätelain 41 §:n mukaisesti jätteet on luovutettava alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Tämän vuoksi kimppa-astiaa käyttävien kiinteistöjen välimatkojen pitäisi olla lyhyet tai kulkureittien yhtenevät. Kimppa-astia voi sijaita esimerkiksi kiinteistöille johtavan tien alussa, jolloin kulku kiinteistöille tapahtuu kimppa-astian kautta. Tarkoitus ei ole, että jätteitä kuljetetaan pitkiä matkoja esimerkiksi vapaa-ajan asunnolta vakinaiselle asunnolle. Vapaa-ajan kiinteistö voi kuitenkin olla kimpassa vapaa-ajan kiinteistön haltijan vakituisen asuinkiinteistön kanssa, mikäli vapaa-ajan kiinteistön läheisyydessä tai matkalla vapaa-ajan kiinteistöltä asuinkiinteistölle ei sijaitse kohtuullisesti saavutettavaa aluejätepistettä ja vakituinen asuinkiinteistö on liittynyt kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Kiinteistöjen omistussuhteet (saman omistajan omistuksessa olevat kiinteistöt) tai sukulaisuussuhteet eivät voi olla ainoina perusteina yhteisen keräysvälineen käyttämiselle, vaan tällöinkin pääsääntönä on se, että kiinteistöjen on sijaittava lähekkäin.

Kun kiinteistön haltija järjestää jätehuollon kimpan kautta, kiinteistön haltijoiden on sovittava tästä yhdessä. Tärkeää on, että kimpan käyttö on seurattavissa, eikä esimerkiksi liian suuria ja hallitsemattomia kimppoja muodostu. Tämän vuoksi kimpasta veloitetaan aina sopimaan kirjallisesti sekä kimppa-astiaa käyttävien kiinteistöjen sekä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa. *Kimppaa ei katsota muodostetuksi näiden jätehuoltomääräysten edellyttämällä tavalla, jos kimpasopimusta ei ole tehty kirjallisesti kimpan osakkaiden välillä tai sopimusta ei ole toimitettu Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle.* Kimppasopimuksessa määritellään mm. yhteiskeräyspisteen käyttäjien maksusuudet. Sopimukseen on nimettävä kimpan yhteyshenkilö, joka vastaa kimpassa tapahtuvista muutoksista ja osakkaiden tiedottamisesta. Kimpan osakkailta on myös vastuu tiedottaa kimpan yhteyshenkilöä omista palvelutarpeiden muutoksista.

Kunta ei voi velvoittaa kiinteistön haltijoita yhteisen keräysvälineen ja keräyspisteen käyttöönottoon, vaan kyseessä on kiinteistön haltijoiden sopimusvapauden piiriin kuuluva asia. Kimppaan ei myöskään voi liittyä ilman, että liittymisestä on kimpan eli käytännössä kimpan yhteyshenkilön suostumus.

Yhteistä keräysvälinettä voi käyttää minkä jätelajin keräämiseen tahansa. Vaikka yhteisen keräysvälineen käyttäjäksi olisi liittynyt ~~yh-~~*vähintään 5 huoneistoa/ rakennusta, näiden jätehuoltomääräysten mukaiset erilliskeräysveloitteet eivät lähtökohtaisesti koske yhteisen keräysvälineen käyttäjiä, ellei 15 §:stä muuta johdu.* ~~15 §:n mukaiset erilliskeräysveloitteet eivät eivät tule velvoittavina noudatettavaksi.~~

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi kieltää kimppa-astian käytön esimerkiksi tilanteessa, jossa kiinteistöillä syntyvän jätteen määrä on olennaisesti väärin arvioitu siten, että yhteisen keräyspaikan ja -välineiden käyttäminen aiheuttaa esimerkiksi ympäristön roskaantumista.

Kiinteistön haltijat voivat tarvittaessa milloin tahansa ilmoittaa Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle kimppa-astian käyttöä koskevan sopimuksen rauenneen, jolloin kiinteistön haltijoiden velvollisuutena on järjestää kullekin kiinteistölle tarvittava oma keräysvälineen sijoituspaikka sekä tarvittavat jätteen keräysvälineet.

9 § ALUEJÄTEPISTE

Aluejätepiestet ovat Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n ylläpitämiä jätteen keräyspisteitä. Aluejätepiestet on tarkoitettu niille vakinaisille ja vapaa-ajan asuinkiinteistöille, jotka on jätehuoltoviranomaisen päätöksellä rajattu kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen ulkopuolelle. Kiinteistöille ei ole osoitettu tiettyjä aluejätepisteitä, vaan vuosimaksua maksavat kiinteistön haltijat voivat käyttää itselleen parhaiten soveltuvia aluejätepisteitä. Aluejätepiesteeseen saa tuoda vain asumisessa syntyviä, kotitalouksien päivittäisiä jätteitä. Aluejätepisteisiin ei saa viedä vaarallisia jätteitä, maatalouden tai muun yritystoiminnan jätteitä, eikä suuria kertaeriä tai suurikokoisia jätteitä.

10 § JÄTTEIDEN PUTKIKERÄYSJÄRJESTELMÄ

Jätteiden putkikeräyksellä tarkoitetaan järjestelmää, jossa määritellyt jätelajit kootaan keräyspisteverkoston ja maanalaisen putkiston avulla jätteen koontiasemalla sijaitsevaan konttiin, jossa jätelaji kuljetetaan asianmukaiseen jätelajikohtaiseen käsittelyyn. Putkikeräysjärjestelmään perustuva jätteenkeräys on käytössä asuinalueilla, joiden kaavassa tai muussa suunnittelussa on todettu alueelle toteutettavan keskitetty jätteenkeräysjärjestelmä ja osoitettu paikat jätteen keräyspisteille. Tällä hetkellä alueellinen jätteiden putkikeräysjärjestelmä on käytössä Tampereen Vuoreksessa, mutta vastaavaa järjestelmää rakennetaan parhaillaan myös Tampereen Ranta-Tampellaan.

Uusilla alueilla velvoite liittyä jätteiden putkikeräysjärjestelmään sisältyy useimmiten tontinluovutus sopimuksen ehtoihin. Putkikeräysjärjestelmään liittymisveloitteesta ei ole säädetty jätelaissa, mistä johtuen siitä ei voida määrätä myöskään jätehuoltomääräyksissä. Putkikeräysjärjestelmä tulkitaan näissä jätehuoltomääräyksissä lähemmäs sijaitsevien kiinteistöjen yhteisesti järjestämäksi jätelain 40 §:n tarkoittamaksi jätteen vastaanotto paikaksi. Liittymisvelvoite kunnan järjestämään kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen voidaan täyttää liittymällä putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi.

Putkikeräysjärjestelmään liittyneiden kiinteistöjen keräysvälineenä toimii putkikeräysjärjestelmän syöttöpiste. Putkikeräysjärjestelmä on tarkoitettu järjestelmään liittyneiden kiinteistöjen päivittäisten jätteiden jätehuoltoon. Kaikille jätelajeille ei kuitenkaan ole syöttöpistettä putkikeräysjärjestelmässä. Esimerkiksi Tampereen Vuoreksen putkikeräysjärjestelmässä on tällä hetkellä syöttöpisteet seka- ja biojätteelle sekä keräyspaperille ja muovipakkauksille. Putkikeräysjärjestelmässä ei voida myöskään kerätä mm. kooltaan järjestelmään soveltumattomia päivittäisiä jätteitä. Tämän vuoksi kiinteistön haltijan, sitä edustavan jätteiden putkikeräysyhtiön tai muun valtuutetun tahon on järjestettävä erillisiä keräyspisteitä, jotta näiden jätehuoltomääräysten 15 ja 16 §:ssä mainittujen jätteiden erilliskeräys on mahdollista järjestää myös lasi- ja kartonkipakkausten sekä pienmetallin osalta. On kuitenkin huomioitava, että keräyspisteet on tarkoitettu vain päivittäisjätteille. Kiinteistön haltijan on huolehdittava itse kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomien jätteiden kuljettamisesta asianmukaiseen käsittelyyn näiden jätehuoltomääräysten 12 §:n mukaisesti.

Jätteiden putkikeräysjärjestelmään liittynyt kiinteistö ei ole velvollinen järjestämään putkikeräysjärjestelmässä tai sitä täydentävissä keräyspisteissä kerätyn jätteen keräystä omalle kiinteistölleen.

11 § LÄHIKERÄYSJÄRJESTELMÄ

Lähikeräysjärjestelmä on keskitetty jätteenkeräysjärjestelmä, jossa määriteltyjen jätelajien yhteinen keräys on järjestetty asuinaluekohtaisesti tai muutoin nimetyille kiinteistöille. Lähikeräysjärjestelmällä pyritään ympäristöhaittojen minimointiin sekä jätehuollon tehokkaaseen toteuttamiseen. Lähikeräysjärjestelmän toteutuksesta ja keräyspisteiden paikkojen osoituksesta todetaan alueen kaavoituksessa tai muussa suunnittelussa. Uusilla alueilla velvoite liittyä lähikeräysjärjestelmään annetaan tyypillisesti myös tontinluovutussopimusten ehdoissa.

Lähikeräysjärjestelmä tulkitaan kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen muodoksi, jossa liittymisvelvoite hoidetaan liittymällä lähikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Lähikeräysjärjestelmän toimivuuden kannalta on olennaista, että kaikki alueen kiinteistöt liittyvät järjestelmän käyttäjiksi.

12 § KIINTEISTÖITTÄISEEN JÄTTEENKULJETUKSEEN TAI ALUEJÄTEPISTEISIIN SOVELTUMATTOMIEN JÄTTEIDEN KULJETTAMINEN

Kaikkia jätteitä ei voida kuljettaa kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tai vastaanottaa aluejätepisteissä tai ekopisteissä. Tällaisia kokonsa, poikkeuksellisen laatunsa, määränsä tai muun vastaavan ominaisuuden vuoksi tavanomaiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomia jätteitä ovat esimerkiksi käytöstä poistetut huonekalut sekä puutarha- ja remonttijätteet. Jätelain 41 §:n mukaisesti jätteen haltija vastaa tällaisten yhdyskuntajätteiden kuljettamisesta Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n tai tuottajayhteisön järjestämiin vastaanottopaikkoihin. Vaihtoehtoisesti jätteen haltija voi myös tilata Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n Repsikka-palvelun tai yksityisen jätehuoltoyrityksen noutamaan kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluejätepisteisiin soveltumattomat jätteet. Repsikka-palvelu on hinnoiteltu jätetaksassa.

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomia jätteitä ei saa laittaa kiinteistökohtaiseen jätteenkeräysvälineeseen tai lähikiinteistöjen yhteiseen kimppu-astiaan. Jätteen kuljettaja voi kieltäytyä tyhjentämästä jätteen keräysvälinettä, johon on sijoitettu tällaista jätettä. Näin pyritään varmistamaan jätteen kuljettajan työturvallisuus sekä jätehuollon yleinen toimivuus. Jos kuljettaja ei voi tyhjentää keräysvälinettä, on kiinteistön haltijan itse huolehdittava keräysvälineen tyhjentämisestä, jätteenkuljetuksen tilaamisesta ja jätteiden kuljettamisesta sellaisin välinein, jotka mahdollistavat turvallisen ja haittoja aiheuttamattoman kuljetuksen.

3 Luku Jätteiden lajittelu kiinteistöllä

13 § ERIKSEEN LAJITELTAVAT JÄTELAJIT

Kunnan järjestämän jätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvästä yhdyskuntajätteestä on lajiteltava erikseen erilliskerättävät jätteet siltä osin kuin niiden keräys on järjestetty kiinteistöittäisesti tai alueellisissa

keräyspisteissä, kuten tuottajien järjestämissä keräyspisteissä tai kunnan järjestämän täydentävän keräyksen pisteissä tai jäteasemilla. Jätteen haltija huolehtii itse jätteiden lajittelusta ja keräykseen toimittamisesta.

EU:n jätedirektiivin asettama yhdyskuntajätteen kierrätystavoite tiukentuu huomattavasti tulevina vuosina. Vuonna 2025 yhdyskuntajätteestä on kierrätettävä 55 %, vuonna 2030 60 % ja vuonna 2035 jopa 65 %. Yhdyskuntajätteen kierrätysaste vuonna 2018 on ollut vain 42 %. Eri jätelajeille annettavilla lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteilla edistetään jätelain mukaisen etusijajärjestyksen toteutumista sekä yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteen saavuttamista. Jätteiden lajittelulla ja hyötykäytöllä säästetään myös luonnonvaroja ja vähennetään jätteistä aiheutuvia haittoja.

Kiinteistön haltijan on järjestettävä jätteenkeräysvälineet erilliskerättäville jätteille jätehuoltomääräysten mukaisesti, mikäli jätehuoltomääräysten 15–16 §:ssä asetetut jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet koskevat kiinteistöä. Keräys voidaan järjestää joko kiinteistön keräysvälineellä tai 8 §:n mukaisella lähikiinteistöjen yhteisellä keräysvälineellä. Kiinteistön haltija voi myös käsitellä biojätteen itse kompostoimalla biojätteen jätehuoltomääräysten mukaisesti ja ilmoittamalla siitä jätehuoltoviranomaiselle jätehuoltomääräysten 18 a §:n mukaisesti.

Mikäli kiinteistön haltija on kirjallisista pyynnöistä ja kehotuksista huolimatta laiminlyönyt velvollisuutensa järjestää jätehuoltomääräysten 15–16 §:ien edellyttämät keräysvälineet erilliskerättäville jätteille tai biojätteen osalta laiminlyönyt velvollisuutensa ilmoittaa biojätteen kompostoinnista 18 a §:n mukaisesti, jätehuoltoviranomainen liittyy kiinteistön erilliskerättävien jätteiden kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Liittämismenettelystä säädellään jätehuoltomääräysten 7 §:ssä. Kiinteistön haltijan vastuulla on hakea poikkeamista jätehuoltomääräyksistä 46 §:n mukaisesti, mikäli jätteiden erilliskeräykseen tarvittavia keräysvälineitä ei ole mahdollista sijoittaa kiinteistölle teknisen esteen, kuten kaava- tai paloturvallisuusmääräysten, vuoksi.

Lajitteluohjeiden noudattaminen on tärkeää, jotta hyötyjätteet saadaan kierrätettyä. Pakkausjätteissä noudatetaan tuottajien lajitteluohjeita, jotka löytyvät Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n internet-sivuilta www.rinkiin.fi. Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n lajitteluohjeet ovat näiden ohjeiden kanssa yhtenäiset. Kartongin, lasin ja muovin keräykseen ei saa laittaa muita kuin pakkauksia, jotta varmistetaan jätelajin soveltuvuus tuottajan järjestämään kierrätykseen. Metallin keräykseen puolestaan otetaan vastaan sekä metallipakkaukset että muu asumisessa syntyvä pienmetalli.

Kiinteistön haltijan tiedotusvastuuta painotetaan, jotta tietoisuus jätteiden lajitteluvälvoitteista saavuttaisi jokaisen asukkaan.

14 § SEKAJÄTE

Määräyksen mukaan kaikilla kiinteistöillä, jotka kuuluvat Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n järjestämän kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin, on oltava käytössään sekajätteen keräysväline. Sekajätteen keräysväline voi olla kiinteistökohtainen tai lähikiinteistöjen yhteinen kimppa-astia.

Sekajäte ohjautuu energiahyötykäyttöön jätevoimalaitoksessa poltettavaksi. Kaikki kierrätyskelpoiset jätejakeet on lajittelun ja erilliskeräyksen avulla tärkeä saada erotelluksi sekajätteestä etusijajärjestyksen

noudattamiseksi. Lasi, metalli ja biojäte eivät sovellu jätevoimalaitoksessa poltettavaksi, joten niiden lajittelu on erityisen tärkeää. Esimerkiksi sekajätteen joukossa oleva metalli kasvattaa tuhkamäärää ja sen metallipitoisuutta, kuluttaa laitteistoa sekä lisää tukosriskiä polttoaineen käsittelyssä. Myös lasi kasvattaa tuhkamäärää ja lisää laitteiston kulumista.

15 § ASUMISESSA SYNTYVIEN JÄTTEIDEN LAJITTELU- JA ERILLISKERÄYSVELVOITTEET

Asumisessa syntyvien, kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet koskevat biojätettä, pienmetallia, lasi-, kartonki- ja muovipakkauksia sekä paperia.

Vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöillä asumisessa syntyvät ~~hyötyjätteet~~ *kierrätykseen soveltuvat jätteet* (biojäte, pienmetalli, lasi-, kartonki- ja muovipakkaukset) on lajiteltava kiinteistökohtaisiin jäteastioihin. Kiinteistön oman keräysvälineen sijaan myös lähikiinteistöjen yhteinen keräyspiste eli kimpfakeräys on mahdollinen. Velvoiterajat koskevat kaikkia vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöjä koko toimialueella 48 §:ssä asetettuja erillisiä siirtymäsäännöksiä noudattaen.

Erilliskeräysvelvoitteet kohdistuvat kiinteistöön. Näissä määräyksissä kiinteistöllä tarkoitetaan maapohjaa, kuten tonttia tai tilaa, sillä sijaitsevine rakennuksineen. Erilliskeräysvelvoitteiden noudattamisessa lähtökohtaisesti merkitsevää on asuinhuoneistojen yhteenlaskettu lukumäärä kyseisellä tontilla tai tilalla. Tulkinnassa huomioidaan kuitenkin myös jäteasetuksen 17 §:n perustelut; ”Säännöksen soveltamisen yhteydessä kiinteistön käsitettä tulisi tulkita jätteen keräyksen järjestämisen näkökulmasta. Tällöin kiinteistöllä sijaitseviksi katsottavien huoneistojen lukumäärä ei olisi jokaisessa tilanteessa yhteneväinen esimerkiksi kiinteistörekisteriin merkittyjen kiinteistöyksikköä koskevien tietojen kanssa, vaan merkitystä voitaisiin antaa myös kiinteistön ja sillä sijaitsevien rakennusten omistus- ja hallintasuhteille sekä jätepestettä käytännössä käyttävien asuinhuoneistojen lukumäärälle. Olennaista olisi, että kiinteistö muodostaisi jätehuollon järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden. Käytännössä samalla tontilla voi esimerkiksi olla viisi erillispientaloa tai paritaloa, mutta ilman asunto-osakeyhtiömuotoa. Jos kullakin talolla on oma jätepestensä, rinnastuisi tilanne omalla tontilla sijaitseviin yksittäisiin omakotitaloihin tai paritaloihin, eivätkä asetuksessa vähintään viidelle asuinhuoneistolle säädetyt erilliskeräysvelvoitteet koskisi tontilla sijaitsevia taloja. Toisaalta erilliskeräysvelvoite koskisi niitä asunto-osakeyhtiöitä, joissa samaa jätepestettä käyttää vähintään viisi asuinhuoneistoa, riippumatta siitä, muodostuuko asunto-osakeyhtiö erillispientaloista tai esimerkiksi rivitaloista. Jos asunto-osakeyhtiön erillispientaloilla on omat jäteastiansa ja omat jättesopimuksensa, erilliskeräysvelvoitteet eivät koskisi. Säännöksen mukaisen huoneistorajan laskennassa ei olisi merkitystä sillä, kuinka monen tontin alueelle asunto-osakeyhtiöön kuuluvat rakennukset sijoittuvat.”

Biojätteen erilliskeräysvelvoite koskee kaikkia asuinhuoneistojä yli 10 000 asukkaan taajamissa 48 §:n mukaisten siirtymäsäännösten jälkeen. *Taajamarajaus perustuu Suomen ympäristökeskuksen tuottamaan ja määrääjain päivittyvään YKR-taajama-aineistoon. Rajauksessa huomioidaan asukasluvun lisäksi rakennusten lukumäärä, kerrosala ja keskittyneisyys.* Säännöksen mukaan biojätteen erilliskeräysvelvoite ei koske niitä asuinhuoneistojä, joilla syntyvä biojäte kompostoidaan jätehuoltomääräysten 18 §:n mukaisesti. Kompostoinnista on tehtävä jätehuoltoviranomaiselle ilmoitus, jonka tekemisestä säädetään

jätehuoltomääräysten 18 a §:ssä. Mikäli erilliskeräykseen velvoitetulla kiinteistöllä kompostoidaan biojätettä vain osan kiinteistön käyttäjistä, esimerkiksi kesäkaudella (toukokuu-syyskuu), tulee kiinteistön liittyä erilliskeräykseen talvikaudeksi (lokakuu-huhtikuu) ja tehdä jätehuoltomääräysten mukainen ilmoitus kesäkauden kompostoinnista.

~~Taajamalla tarkoitetaan rakennusryhmää, jossa on vähintään 200 asukasta ja jossa rakennusten välinen etäisyys on yleensä enintään 200 metriä.~~

Säännöksen mukaiset lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet astuvat voimaan jätehuoltomääräysten 48 §:ssä esitettyjen siirtymäsäännösten mukaisesti. Jätteiden erilliskeräys on aloitettava kiinteistöillä viimeistään siirtymäsäännöksessä asetettuihin määräaikoihin mennessä.

Keräyspaperi kuuluu tuottajavastuun piiriin ja sen keräyksestä on säädetty erikseen jätelaissa. Paperin tuottajat keräävät paperin maksutta kiinteistöiltä muilla kuin pientalo- ja haja-asutusalueilla. Jätelain 50 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä keräyspaperin keräystä varten tarvittavat tilat kiinteistölle. Velvollisuus ei kuitenkaan koske pientaloja tai muita vastaavia kiinteistöjä eikä haja-asutusalueella sijaitsevia kiinteistöjä. Näillä alueilla paperinkeräys on järjestetty alueellisissa paperinkeräyspisteissä.

Jätehuoltomääräyksissä asetetuilla jätteiden erilliskeräysvelvoitteilla vastataan jäteasetuksessa säädelyihin minimivelvoiterajoihin koskien erilliskeräyksen järjestämistä. Jäteasetuksessa erilliskeräysvelvoitteen vähimmäisvaatimukset koskevat taajamassa sijaitsevia kiinteistöjä, joissa on vähintään viisi asuinhuoneistoa. Näissä jätehuoltomääräyksissä kierrätettävien jätteiden velvoiterajat on kuitenkin tiukennettu koskemaan koko toimialuetta, lukuun ottamatta kaikille asuinkiinteistöille asetettua biojätteen erilliskeräysvelvoitetta. Koko toimialuetta koskevat velvoiterajat on katsottu tarkoituksenmukaiseksi mm. tulkinnallisten epäselvyyksien ja hallinnollisen työn vähentämiseksi. Taajamarajausta noudatetaan kuitenkin kaikkia kiinteistöjä koskevassa biojätteen erilliskeräysvelvoitteessa, jotta keräyksen tehokkuus ja ympäristöhyödyt pystytään varmistamaan. Velvoiterajojen määrittämisessä on otettu huomioon alueella tehdyt jätteiden erilliskeräyksen elinkaariselvitykset, joissa on vertailtu keräyksestä aiheutuvia ympäristövaikutuksia eri velvoiterajoilla.

Hyötyjätteille annettavilla erilliskeräysvelvoitteilla edistetään etusijajärjestyksen toteutumista, sillä niiden avulla jätteiden lajittelusta tehdään asukkaille vaivatonta. Erilliskeräysvelvoitteiden avulla vaikutetaan myös energiahyötykäyttöön ohjautuvan sekajätteen koostumukseen. Biojäte, lasi ja metalli aiheuttavat haittoja energiahyödyntämisessä, minkä vuoksi nämä jätelajit tulisi myös saada kerättyä mahdollisimman kattavasti erikseen.

Velvoiterajojen ulkopuolelle jäävien kiinteistöjen haltijat voivat halutessaan erilliskerätä kierrätettävät jätteet ja sopia niiden kiinteistöittäisestä kuljetuksesta Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa. Kaikilla kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvilla kiinteistöillä yhdyskuntajätteen kiinteistöittäisestä kuljettamisesta huolehtii Pirkanmaan Jätehuolto Oy jätehuoltomääräysten 6 §:n mukaisesti.

16 § MUILLA KUNNALLISEN YHDYSKUNTAJÄTEHUOLLON PIIRISSÄ OLEVILLA KIIINTEISTÖILLÄ SYNTYVIEN JÄTTEIDEN LAJITTELU- JA ERILLISKERÄYSVELVOITTEET

Määräyksissä on asetettu lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteita myös muille kuin asuinkiinteistöille siltä osin kuin niitä voidaan antaa. Muille kuin asuinkiinteistöille annettavat erilliskeräysvelvoitteet koskevat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin jätelain 32 §:n perusteella kuuluvia kiinteistöjä, kuten kuntien virastoja, kouluja ja päiväkoteja ja ~~kunnallisia terveyskeskuksia~~. Lisäksi kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella kunnan jätehuoltojärjestelmään jätteensä toimittavat kiinteistöt on velvoitettu noudattamaan tätä pykälää.

Erilliskeräysvelvoitteet on asetettu em. kiinteistöille siten, että erilliskeräys on järjestettävä aina, kun kiinteistöllä syntyy kyseistä jätelajia yli säännöksessä mainitun kilorajan viikossa. Erilleen kerättävät jätelajit ovat samat kuin 15 §:ssä eriteltyt jätteet. ~~Erilliskeräysvelvoitteella varaudutaan jätelainsäädännön muutokseen.~~ Säännöksessä asetetut painoon perustuvat velvoiterajat vastaavat ~~uudistuvan~~ jätelainsäädännön jätteiden erilliskeräyksen vähimmäisvaatimuksia. Velvoiteraja on kuitenkin asetettu koskemaan koko toimialuetta mm. tulkinnallisten epäselvyyksien poistamiseksi ja keräyksen tehostamiseksi.

Ne kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvat kiinteistöt, joita erilliskeräysvelvoitteet eivät koske, voivat halutessaan sopia Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittymisestä. Kaikilla kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvilla kiinteistöillä jätteen kiinteistöittäisestä kuljettamisesta huolehtii Pirkanmaan Jätehuolto Oy jätehuoltomääräysten 6 §:n mukaisesti.

Säännöksen mukaiset lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet astuvat voimaan jätehuoltomääräysten 48 §:ssä esitettyjen siirtymäsäännösten mukaisesti. Jätteiden erilliskeräys on aloitettava velvoiterajojen piirissä olevilla kiinteistöillä viimeistään siirtymäsäännöksessä asetettuihin määräaikoihin mennessä.

Vaikka jätehuoltomääräysten mukaiset lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet eivät pääsääntöisesti koske elinkeinonharjoittajia, on huomattava, että jäteasetuksessa vaaditaan, että teollisuus-, palvelu- ja muun elinkeinotoiminnan harjoittajan on jätelaissa säädetyin edellytyksin järjestettävä vastuulleen kuuluvan paperi-, kartonki, lasi-, metalli-, muovi- ja biojätteen erilliskeräys ja kierrätys. Elinkeinoharjoittajien on noudatettava jäteasetuksen mukaisia velvoitteita.

17 § MUUT ERIKSEEN KERÄTTÄVÄT JÄTTEET

Jätehuoltomääräysten 15 §:ssä mainittujen kierrätettävien jätteiden lisäksi myös muut tuottajavastuun alaiset jätteet on lajiteltava erikseen ja toimitettava tuottajan järjestämään vastaanottoaikaan. Tällaisia jätteitä ovat esimerkiksi paristot ja akut, sähkö- ja elektroniikkaromu sekä ajoneuvojen renkaat. Myös pantilliset juomapakkaukset on toimitettava niitä varten varattuihin palautuspisteisiin. Kun jätteet toimitetaan tuottajien vastaanottoon, saadaan ne asianmukaiseen jatkokäsittelyyn varmistaen samalla niiden uusio- tai materiaalihyötykäyttöä.

Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava käsiteltäväksi näiden jätehuoltomääräysten luvussa 9 annettujen määräysten mukaisesti. Kyseisten jätteiden toimittaminen asianmukaiseen käsittelyyn on olennaista, sillä sekajätteen joukkoon päätyessään ne voivat aiheuttaa terveys- ja ympäristöhaittoja.

Risut, oksat ja puutarhajäte on toimitettava Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n tai kunnan osoittamaan vastaanottoipaikkaan, mikäli niitä ei käsitellä omatoimisesti kiinteistöllä. Näiden jätteiden omatoimisesta käsittelystä on säädetty jätehuoltomääräysten 18 ja 19 §:ssä.

Rakennus- ja purkujätteelle annetaan jäteasetuksessa tarkat erilliskeräysvelvoitteet, jotka koskevat niin elinkeinotoimintaa kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Asuinkiinteistöllä syntyvä rakennus- ja purkujäte kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin siinä tapauksessa, että se on peräisin kiinteistön haltijan omatoimisesta, suhteellisen pienimuotoisesta remontoinnista tai rakentamisesta. Tällöin nämä jätteet toimitetaan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n osoittamaan vastaanottoipaikkaan joko kiinteistön haltijan toimesta tai kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, mikäli ne sinne soveltuvat. Mikäli remonttipalvelua tarjoava yritys vastaa asuinkiinteistöllä syntyvän rakennus- ja purkujätteen jätehuollosta, on se elinkeinotoiminnan jätettä.

Kunnan vastuulle kuuluvista saostus- ja umpisäiliölietteistä säädetään erikseen jätehuoltomääräysten luvussa 8.

Luku 4 Jätteen omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen

18 § KOMPOSTOINTI

Jätehuoltomääräyksissä mahdollistetaan biojätteen, kuivakäymäläjätteen sekä tietyistä jätevesijärjestelmistä syntyvän kompostoituvan jätteen omatoiminen käsittely kompostoimalla. Kompostointi edistää etusijajärjestyksen toteutumista. Myös uudessa EU:n jätedirektiivissä kannustetaan kotikompostointiin. Biohajoavan jätteen hyvin hoidettu kompostointi edistää ravinteiden saamista käyttöön syntypaikallaan ja vähentää jätteen kuljetuksen tarvetta. Kompostointiin ei kuitenkaan jätehuoltomääräyksillä velvoiteta, sillä väärin hoidetusta kompostoinnista voi olla enemmän haittaa kuin hyötyä.

Jäteasetuksen 12 §:ssä säädellään jätteen pienimuotoisesta käsittelystä kiinteistöllä. Näissä jätehuoltomääräyksissä on annettu jäteasetusta tarkentavia määräyksiä biojätteen, kuivakäymäläjätteen ja pienpuhdistamolietteen kompostoinnista. Tarkentavia määräyksiä on annettu, jotta varmistutaan kompostoinnin asianmukaisuudesta. Kompostoria on hoidettava valmistajan tai maahantuojaan ohjeiden mukaisesti. Kompostorin ylläpitoon ja hoitoon on kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta kompostointi onnistuu ja siitä ei aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa tai roskaantumista. Jotta kompostointi olisi asianmukaista, elintarvikejätteen tulee olla selvästi maatumutta ennen kuin se poistetaan kompostorista. Kompostoitunut massa on hyödynnettävä omatoimisesti, jotta kyseessä on aidosti biojätteen materiaalihyötykäyttö.

Elintarvike- ja kuivakäymäläjätteen kompostoreille asetettujen rakennevaatimusten tarkoituksena on varmistaa, ettei kompostoinnista aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Elintarvikejätteen kompostoinnin tulee tapahtua sitä varten suunnitellussa suljetussa ja tukevarakenteisessa sekä hyvin ilmastoidussa kompostorissa. On huomioitavaa, että kompostorin tilavuus tulee suhteuttaa kiinteistöllä syntyvän elintarvikejätteen määrään. Erityisesti talvikaudella lämpöeristämättömän kompostorin tulee olla tilavuudeltaan riittävän suuri, jotta kompostoitumisen hidastuessa tai pysähtyessä kompostorin tilavuus riittää koko käyttökauden ajan.

Mikäli käytössä on elintarvikejätteen käsittelyyn tarkoitettu sisäkompostori, jossa kompostointiaika on lyhyt, eivät jätteet ehdi maatua riittävästi. Tällöin tarvitaan erillinen näiden määräysten mukainen kompostori jälkikompostointia varten. Viime vuosina yleistynyt Bokashi tai muut vastaavat menetelmät eivät myöskään ole yksin riittäviä elintarvikejätteen käsittelyyn. Tällaisissa menetelmissä jäte aktiivisten mikrobien avulla fermentoituu hapettomassa, ilmatiiviissä astiassa. Fermentoitu eli käymisprosessoitu jäte tulee jälkikäsitellä kompostoimalla suljetussa ja ilmastoidussa kompostorissa ennen jätteen omatoimista hyödyntämistä.

Ulosteperäistä jätettä sisältävän jätteen, kuten kuivakäymäläjätteen, lemmikkieläinten ulosteiden sekä määräysten 39 §:ssä tarkoitetun, ulosteperäistä jätettä sisältävän pienpuhdistamolietteen kompostoinnissa on kiinnitettävä erityistä huomiota hygieniaan ja hajuhaittojen torjumiseen. Myös kompostointiajan kestoon on kiinnitetty huomiota, jotta voidaan varmistua ulosteperäisen aineksen hygienisoitumisesta. Mikäli elintarvikejätettä kompostoidaan yhdessä kuivakäymäläjätteen kanssa kompostikäymälässä, kompostointi on tehtävä käymäläjätteen kompostoinnille asetettujen vaatimusten (mm. kompostoitumisaika) mukaisesti, jotta mahdolliset hygieniahaitat voidaan estää.

Jätehuoltomääräyksiin on lisätty kielto vieraslajeiksi luokiteltujen kasvien lisääntymiskykyisten osien (juuret tai siemenet) käsittelystä kompostoimalla. Tällä pyritään ehkäisemään vieraslajien leviämistä kompostimullan kautta. Vieraslajien torjunnasta on säädetty laissa vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015), jossa on määrätty mm. vieraslajien ympäristöön päästämisen kiellosta ja kiinteistön haltijoiden ja muiden toimijoiden huolehtimisvelvollisuuksista. Vieraslajien oikeasta jätteenkäsittelystä saa tietoa kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta tai Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä.

Puutarhajätteen, fosforinpoistokaivojen lietteen sekä harmaiden jätevesien saostussäiliölietteiden kompostointia koskevat määräykset ovat muuta kompostointia lievempiä. Myös näiden jätteiden kompostoinnin on kuitenkin oltava hallittua. Esimerkiksi puutarhajätteiden kompostia pitää hoitaa, sillä pelkkä puutarhajätteiden läjittäminen ei ole kompostointia. Puutarhajätteiden vieni puistoihin tai muille yleisille tai yksityisille alueille ilman maanomistajan lupaa on kiellettyä, sillä tällainen toiminta on roskaamista ja heikentää yleistä viihtyvyyttä. Puutarhajätteen, fosforinpoistokaivojen lietteen sekä harmaiden jätevesien saostussäiliölietteiden kompostiin ei saa laittaa vieraslajeiksi luokiteltujen kasvien lisääntymiskykyisiä osia (juuria tai siemeniä). Mikäli puutarhajätteitä ei kompostoida kiinteistöllä, ne on toimitettava Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n tai kunnan osoittamaan vastaanottoaikaan. Puutarhajätteen kompostoinnista ei tarvitse tehdä kompostointi-ilmoitusta. Lietteiden kompostoinnista on tehtävä ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle jätehuoltomääräysten 39 §:n mukaisesti.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää kompostorin käytön. Esimerkiksi tilanteessa, jossa kompostorin hoitamattomuudesta aiheutuu jatkuvia haju- tai muita haittoja naapurustolle, kunnan

ympäristönsuojeluviranomainen voi kieltää kompostorin käytön, jolloin kiinteistön on liityttävä biojätteen erilliskeräykseen jätehuoltomääräysten 15 ja 16 §:ien niin edellyttäessä.

18 a § KOMPOSTOINTI-ILMOITUS

Jäteasetuksen 43 §:ssä säädellään ilmoitusvelvollisuudesta elintarvikejätteen kompostointia koskien. Näissä jätehuoltomääräyksissä on annettu tarkentavia määräyksiä asiasta. Elintarvikejätteen kompostoinnista on tehtävä ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa kompostoinnin aloittamisesta. Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia asuinkiinteistöjä, myös vapaa-ajan kiinteistöjä ja siirtolapuutarhoja, joilla elintarvikejätettä kompostoidaan joko ympäri vuoden tai osan vuotta, esim. kesäkaudella. Ilmoitus elintarvikejätteen kompostoinnista on uusittava jätehuoltoviranomaiselle viiden vuoden välein.

Jätehuoltoviranomainen ylläpitää rekisteriä jätteen kuljetuksista ja biojätteen käsittelystä kiinteistöllä, johon tiedot biojätteen omatoimisesta käsittelystä kiinteistöillä kerätään. Rekisterin ylläpito perustuu jätelain 143 §:n velvoitteeseen. Rekisterin tiedot ovat käytettävissä sekä valvontaan, neuvontaan että valtakunnalliseen kierrätysasteen laskentaan liittyvään raportointiin.

Jätehuoltomääräyksissä mahdollistetaan kimpapakompostointi, mutta jokaisen jätteen haltijan tulee ilmoittaa kompostoinnista omalla ilmoituksellaan. Yhteisellä kompostorilla tulee olla määritelty biojätteen käsittelystä vastaava henkilö, joka vastaa siitä, että kompostointi tapahtuu jätehuoltomääräysten mukaisesti. Mikäli kimpapakompostorin vastuuhenkilö lopettaa kompostoinnin, katsotaan kompostointi päättyneeksi myös muiden kimpapakompostoria käyttäneiden kiinteistöjen osalta. Kimpapakompostoria käyttävän kiinteistön ilmoitus on voimassa enintään vastuuhenkilön kompostointi-ilmoituksen voimassaolon ajan. Yhteistä kimpapakompostoria käyttävien kiinteistöjen tulee ilmoittaa toisilleen kompostoinnissa tapahtuvista muutoksista ja kompostoinnin lopettamisesta.

Kiinteistön haltijan tai kompostorin vastuuhenkilön on ilmoitettava jätehuoltoviranomaiselle kompostoinnin lopettamisesta kahden kuukauden kuluessa lopettamisesta. Jos uutta ilmoitusta kompostoinnista ei tehdä ilmoituksen voimassaolon päätyttyä, katsotaan kompostointi lopetetuksi ja kompostointitieto poistetaan rekisteristä. Tämän jälkeen kiinteistön haltijan velvollisuutena on järjestää kiinteistölle biojätteen keräyspiste keräysvälineineen, mikäli kiinteistöä koskee biojätteen erilliskeräysvelvoite näiden jätehuoltomääräysten 15 §:n mukaisesti.

19 § JÄTTEIDEN POLTTAMINEN JA HAUTAAMINEN

Jätteiden polttaminen on lähtökohtaisesti kiellettyä jätelain nojalla. Pykälässä on määritelty tilanteet, joissa jätteen polttaminen on sallittua. Rajoitukset ovat tarpeellisia, sillä pienikiinteistöjen tulisijoissa tai avotulella poltettaessa palamisolosuhteet eivät vastaa hallitulta yhdyskuntajätteen poltolta vaadittuja edellytyksiä. Tällöin savukaasujen mukana ympäristöön voi päätyä nokea, hajua sekä terveydelle haitallisia yhdisteitä, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista ja viihtyvyyshaittoja.

Ainoastaan taajama-alueen ulkopuolella on sallittua polttaa avopolttona vähäisiä määriä kuivia risuja ja oksia. Lisäksi kiinteistön tulipesissä (ml. ulkona sijaitsevat tulipesät) poltettavaksi sallitaan puhdas, kuiva, kyllästämätön ja maalaamaton tai muuten käsittelemätön puujäte sekä risut ja oksat. Paperin, pahvin ja kartongin käyttö on mahdollista vähäisinä määrinä vain sytykkeenä. Muiden jätteiden, kuten muovin, polttamista ei voi sallia kiinteistöjen tulipesissä, sillä niissä ei ole palamiselle optimaaliset olosuhteet.

Puhtaan, kuivan, kyllästämättömän ja maalaamattoman tai muuten käsittelemättömän, käytöstä poistetun puutavaran sekä risujen ja oksien polttaminen on kuitenkin mahdollista. Paperin, pahvin ja kartongin käyttö on mahdollista vähäisinä määrinä vain sytykkeenä.

Rakennusten polttaminen paloviranomaisen harjoituskäytössä ei ole jätehuoltomääräyksiä koskeva asia, eikä vaadi jätehuoltoviranomaisen päätöstä poiketa määräyksistä. Rakennuksen polttamisesta päättää aina paloviranomainen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa. Poltossa syntyvä jäte on aina toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn.

Jätteiden hautaaminen maahan on kielletty. Jätteiden sijoittaminen maahan on hallitsematonta jätteiden käsittelyä, joka on jätelain nojalla kiellettyä. Jätteiden maahan hautaamisesta voi aiheutua ympäristön pilaantumista. Maaperään saa sijoittaa jätettä hyödyntämistarkoituksessa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla asiaa koskevia säädöksiä noudattaen.

On huomattava, että kuolleiden lemmikkieläinten hautaaminen on sallittua koko maassa Ruokaviraston antaman ohjeistuksen mukaisesti. Ohjeiden mukaan kuolleet lemmikkieläimet hävitetään ensisijaisesti tuhkaamalla tai hautaamalla. Hautaaminen ei saa aiheuttaa vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle. Lisäksi on otettava huomioon ympäristö- ja terveydensuojelulainsäädäntö. Kuolleita tuotantoeläimiä koskee oma sääntelynsä, josta saa tietoa Ruokavirastolta.

Luku 5 Jätteiden keräysvälineet ja niiden tyhjentäminen

20 § KERÄYSVÄLINETYYPIT

Jätteenkuljetuksen ja muun jätehuollon toimivuuden, työturvallisuuden ja ympäristöhaittojen ehkäisyn vuoksi on annettu määräyksiä jätteiden keräysvälineistä. Jätelain 40 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä vastaanottoaika kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvan jätteen keräystä varten. Kiinteistöllä on oltava tarvittava määrä keräysvälineitä syntyvään jätemäärään, erilliskeräysvelvoitteisiin ja tyhjennysväliin nähden (jäteasetus 10 §). Keräysväline on myös aina oltava suljettavissa. Muutoin jätteet voivat levitä ympäristöön aiheuttaen roskaantumista. Keräysvälineen on sovellettava kerättävälle jätelajille, jotta jätteet saadaan kuormattua toimivasti jäteautoon.

Määräyksessä on lueteltu keräysvälineet, jotka ovat sallittuja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n järjestämässä kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Näin pyritään mm. parantamaan jätteen kuljettajan työturvallisuutta sekä tehostamaan jätteiden keräystä. Määräyksen mukaan Pirkanmaan Jätehuolto Oy voi tarvittaessa kuitenkin hyväksyä myös muunlaisten keräysvälineiden käytön. Tällä tavoin kiinteistöjen tarpeet

erilaisille jätteenkeräysvälineille ovat huomioitavissa, eikä myöskään määräyksin suljeta pois mahdollisia uusia keräysvälineiden innovaatioita.

Määräyksen mukaan Pirkanmaan Jätehuolto Oy toimittaa käsin siirrettävät keräysvälineet (140–770 litraa) *kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluville* kiinteistöille, niiden *kuuluessa kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen sekajätteen osalta tai näiden jätehuoltomääräysten 15–16 §:ssä asetettujen jätteiden erilliskeräysvelvoitteiden koskiessa kiinteistöä*. ~~joilla syntyy kunnallisen jätehuollon piiriin kuuluvaa jätettä.~~ *Pirkanmaan Jätehuolto Oy toimittaa käsin siirrettävät keräysvälineet (140–770 litraa) kiinteistölle jätehuoltomääräysten 7 §:ssä säädetysti, jos kiinteistön haltija ei ole järjestänyt vaadittavia jätteenkeräysvälineitä kiinteistölle.*

Kiinteistöillä käytössä olevat keräysvälineet korvataan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n keräysvälineillä, kun niiden kunto tai työturvallisuus sitä edellyttää tai mikäli keräysväline ei täytä muita edellä mainittuja keräysvälineelle määriteltyjä ehtoja. Tällä Määräyksellä on pyritty varmistamaan, että käytettävät keräysvälineet täyttävät jätehuoltomääräysten vaatimukset ja että keräysvälineet ovat työturvallisia. Vanhojen keräysvälineiden korvaustarpeen arvioi ja todentaa Pirkanmaan Jätehuolto Oy, joka toimittaa korvaavat keräysvälineet kiinteistölle.

~~Pykälässä todetaan, että pikakonttien käyttö on sallittua ainoastaan 31.12.2021 saakka. Pikakonttien tyhjennys voi aiheuttaa jätteen kuljettajille työturvallisuusriskin, minkä vuoksi niiden käytöstä on perusteltua luopua kohtuullisen siirtymäsäännöksen puitteissa.~~

21 § KERÄYSVÄLINEEN MERKITSEMINEN

Määräyksessä edellytetään, että mikäli keräyspisteessä on useita jätteenkeräysvälineitä, on keräysvälineeseen merkittävä selkeällä tekstitarralla kerättävän jätelajin nimi. Keräysvälineiden merkinnöillä pyritään edesauttamaan jätteenkuljetuksen ja muun jätehuollon toimivuutta sekä työturvallisuutta. Myös jätteiden lajittelun kannalta on olennaista, että keräysvälineen käyttäjälle ja tyhjentäjälle on selvää, mitä jätettä keräysvälineeseen kerätään. Lisäksi tyhjennyksestä vastaavan yhteystiedot on löydettävä keräysvälineistä tai niiden välittömästä läheisyydestä, jotta ongelmatilanteissa yhteystiedot ovat asiakkaille helposti nähtävissä.

Jos keräysväline ei sijaitse kiinteistön välittömässä läheisyydessä, tai samalla paikalla on useiden kiinteistöjen jätteenkeräysvälineitä, on keräysväline yksilöitävä selkeästi esim. kiinteistön numeroa ja/tai kirjainta vastaavalla merkinnällä. Kiinteistökohtaisen keräysvälineen merkitsemisvastuu on keräysvälinettä käytävällä jätteen haltijalla, kimpoissa yhteyshenkilöllä. Keräysvälineen yksilöinti varmistaa sen, että jätteenkuljettaja tyhjentää oikean keräysvälineen. Keräysvälineiden merkitseminen on myös tarpeen kunkin kiinteistön keräysvälineiden tyhjennysrytmin ja laskutuksen oikeellisuuden varmistamiseksi.

22 § KERÄYSVÄLINEEN TÄYTTÄMINEN

Määräyksellä ohjataan sitä, että keräysvälineisiin laitetaan vain niihin kuuluvia jätteitä ja keräysvälineet täytetään oikein. Samalla pyritään vähentämään niitä jätteenkeräykseen liittyviä riskitekijöitä, jotka aiheutuvat keräysvälineiden väärästä täyttämisestä.

Käsin siirrettäville, pyörällisille jätteen keräysvälineille (140–770 l) on asetettu 60 kg:n painorajoitus. Lisäksi jätehuoltomääräyksissä on asetettu erillinen painorajoitus tilavuudeltaan suuremmille, puristamattomille keräysvälineille kuten nostoperusteisille keräysvälineille. Tällaisten keräysvälineiden painorajoitus on enintään 100 kg jätettä kuutiometriä (m³:ä) kohti ylittämättä keräysvälineen suurinta sallittua kuormitusta (SWL –luku). Säännöksellä pyritään varmistamaan jätteenkuljettajan työturvallisuus sekä jätteiden kuormaus onnistuneesti. Liian painavaksi pakattu keräysväline voi myös rikkoutua jätteen kuormauksen yhteydessä. Mikäli jätteen keräysvälineen paino ylittää toistuvasti jätehuoltomääräysten mukaisen suurimman sallitun kuormituksen, tulee keräysvälineen tyhjennysväliä muuttaa.

Säännöksessä on luetteloitu jätteet, joita ei saa laittaa kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keräysvälineisiin tai keräyspisteisiin. Luettelossa on mainittu esimerkiksi palo- ja räjähdysvaaraa aiheuttavat jätteet, vaaralliset jätteet, nestemäiset jätteet ja käymäläjätteet. Keräysvälineeseen ei saa laittaa mitään sellaista jätettä, joka voi aiheuttaa työturvallisuusriskin keräysvälineen tyhjentäjälle, vahingoittaa keräysvälinettä tai kuljetuskalustoa tai vaikeuttaa jätteenkuormausta tai purkamista. Määräyksellä pyritään varmistamaan jätteen haltijan, jätehuollon toteuttajan sekä ympäristön kannalta turvallinen ja toimiva jätehuolto.

23 § KERÄYSVÄLINEIDEN TYHJENNYSVÄLIT

Jätteen keräysvälineiden tyhjennysvälejä koskevassa määräyksessä säädetään, kuinka usein kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piirissä olevat keräysvälineet on vähintään tyhjennettävä.

Säännöllisten ja riittävien tyhjennysten tavoitteena on varmistaa, ettei jätteistä aiheudu roskaantumista tai muuta ympäristö- ja terveyshaittaa. Määräyksellä pyritään varmistamaan, ettei jätteitä käsitellä kiinteistöllä jätehuoltomääräysten vastaisesti (esimerkiksi polttamalla) tai viedä luvattomiin paikkoihin siksi, etteivät ne mahdu keräysvälineeseen liian pitkän tyhjennysvälin vuoksi. Tyhjennysväleillä pyritään mitoittamaan tyhjennykset siten, että jätteet mahtuvat keräysvälineeseen ja keräysväline on edelleen suljettavissa. Lisäksi asianmukaisilla tyhjennysväleillä edesautetaan jätteiden lajittelua, sillä riittäväillä tyhjennyksillä voidaan ehkäistä keräysvälineiden ylitäyttymistä ja jätteiden päätymistä väärään keräysvälineeseen oikean keräysvälineen ollessa jo täysi. Samalla säännölliset tyhjennykset tukevat kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen logistiikkaa.

Sekajätteelle on määrätty kaksi erillistä tyhjennysväliä sen mukaan, sisältääkö sekajäte biojätettä. Jos kiinteistö on biojätteen erilliskeräyksen piirissä tai biojäte kompostoidaan ja kompostoinnista on tehty 18 a §:n mukainen ilmoitus, on sekajätteen pisin mahdollinen tyhjennysväli kahdeksan (8) viikkoa. Mikäli kiinteistöllä ei ole biojätteen erilliskeräystä tai kompostointia, on pisin sallittu tyhjennysväli neljä (4) viikkoa. Sekajätteen joukossa oleva biojäte voi aiheuttaa hajua ja hygieenistä haittaa, minkä vuoksi keräysvälineen lyhyempi tyhjennysväli on perusteltu.

Biojätteelle on määrätty erilliset tyhjennysvälit vuodenajan sekä käytössä olevan keräysvälineen mukaan. Käsien siirrettävistä keräysvälineistä biojäte on kesäaikaan tyhjennettävä vähintään kahden (2) viikon välein ja talviaikaan vähintään neljän (4) viikon välein. Syväkeräysvälineissä biojätteen tyhjennysväli on ympärivuotisesti neljä (4) viikkoa. Tiheähköt tyhjennysvälit ovat perusteltuja, sillä biojäte voi aiheuttaa hygieenistä haittaa ja hajua. Lisäksi liian pitkään keräysvälineessä oleva hajoava jäte voi houkuttaa haittaeläimiä.

Kartonki- ja muovipakkauksilla pisin sallittu tyhjennysväli on kahdeksan (8) viikkoa. Tavallisesti kartonki- ja muovipakkausten kertymä on suhteellisen suurta ja pakkaukset saattavat sisältää ruokajäämiä, minkä vuoksi muita erilliskerättäviä jätteitä tiheämmät tyhjennysvälit ovat perusteltuja. Pienmetallille ja lasipakkauksille pisin sallittu tyhjennysväli on 52 viikkoa. Kyseisten jätelajien kohdalla jätekertymät ovat suhteessa pienempiä ja materiaalissa on vähän ruokajäämiä, jonka vuoksi tyhjennys vähintään kerran vuodessa katsotaan riittäväksi. Tyhjennysväli pyrkii myös ottamaan huomioon erityisesti pienet taloyhtiöt sekä omakotitaloasukkaat, jotka ovat liittyneet lasipakkausten ja pienmetallin keräykseen, mutta joilla kyseisiä jätteitä syntyy verrattain vähän.

Määritellyt tyhjennysvälit erilliskerättäville jätelajeille edesauttavat järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymisen seurantaan erilliskeräykseen veloitettujen kiinteistöjen kohdalla. Tarkoituksenmukaisesti määritellyt jäteastioiden tyhjennysvälit parantavat myös asukkaiden lajitteluhaluutta ja kokemusta jätehuollon toimivuudesta.

Jätteen haltija voi sopia Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa määräyksessä mainittuja tyhjennysvälejä tiheämmät tyhjennykset. Keräysvälineiden tyhjennysrytmin on kuitenkin aina sovittava kunnallisen jäteyhtiön logistiikkaan. Jos haluttu tyhjennysväli ylittää jätehuoltomääräysten mukaiset vähimmäistyhjennysvälit, on tyhjennysvälin pidentämistä haettava jätehuoltomääräyksistä poikkeamisena. Poikkeusta haetaan jätehuoltoviranomaiselta jätehuoltomääräysten 46 §:n mukaisesti.

24 § KERÄYSVÄLINEEN TYHJENNYSTEN KESKEYTTÄMINEN

Jätehuoltomääräyksissä mahdollistetaan kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen tilanteissa, joissa kiinteistö on väliaikaisesti käyttämättömänä. Keskeytyksen tulee aina olla määräaikainen, ja keräysväline on tyhjennettävä jätteistä ennen keskeytyksen alkamista.

Kiinteistön haltija voi sopia lyhytaikaisesta, alle vuoden mittaisesta keskeytyksestä suoraan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa. Keskeytyksen tarpeesta on ilmoitettava kunnalliselle jäteyhtiölle vähintään viikkoa ennen keskeytyksen toivottua alkamista, jotta kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen reitille ehditään tehdä tarvittavat muutokset. Yli vuoden mittaiset keskeytykset tai tilanteet, joissa on useita peräkkäisiä lyhytaikaisia keskeytyksiä, edellyttävät poikkeamista jätehuoltomääräyksistä. Poikkeusta haetaan jätehuoltoviranomaiselta jätehuoltomääräysten 46 §:n mukaisesti. *Kiinteistön jätehuoltopalvelut on järjestettävä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti keskeytyksen päätyttyä, ellei kiinteistölle ole haettu uutta poikkeamista jätehuoltomääräyksistä.*

25 § LISÄJÄTE

Lähtökohtaisesti jätteen keräysvälineen koko ja tyhjennysväli on mitoitettava siten, että syntyvät jätteet mahtuvat aina keräysvälineeseen. Jos jäte ei kuitenkaan yksittäisessä poikkeustapauksessa mahdu keräysvälineeseen, se voidaan tilapäisesti sijoittaa jätteelle varatun keräyspisteen välittömään läheisyyteen. On huomioitava, että asia koskee vain kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetettavia jätteitä. Jos ylimääräistä jätettä on huomattavasti normaalia enemmän, on sen poiskuljettamisesta sovittava etukäteen Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa. Lisäjätteen keräyksestä peritään jätetaksan mukainen lisämaksu.

Lisäjätteen on koostumuksensa, määränsä ja kokonsa puolesta vastattava jätettä, jota muutenkin kerättäisiin kyseiseen keräysvälineeseen. Keräysvälineen viereen jätetty irtojäte tulee epäselvyyksien välttämiseksi merkitä selvästi lisäjätteeksi. Lisäjätteen kohdalla on erityisesti huomioitava jätteen kuljettajan työturvallisuus. Työturvallisuusriskin voivat aiheuttaa esimerkiksi viiltävät tai pistävät jätteet. Työturvallisuuden vuoksi irtojätösäkillä tai muulle lisäjätepakkaukselle on asetettu painorajaksi 20 kg. Lisäjäte on pakattava siten, että kuljettaja saa kuormauksen suoritettua helposti ja turvallisesti. Mikäli lisäjätettä sisältävä pakkaus rikkoutuu pakkauksen tai jätteestä johtuvan ominaisuuden vuoksi, lisäjätteen tuottaja on vastuussa mahdollisista siivoustoimenpiteistä. Suurikokoiset jätteet (kuten rikkoutuneet huonekalut) eivät ole kuljettajan yksin kuormattavissa, eivätkä ne sovellu lisäjätteeksi. Tällaisten jätteiden kuljetuksesta on huolehdittava jätehuoltomääräysten 12 §:n mukaisesti.

Lisäjätteen jättäminen on sallittua ainoastaan poikkeustapauksissa, sillä erilliset, käsin siirreltävät jätteet heikentävät jätteenkuljettajan työturvallisuutta ja voivat aiheuttaa roskaantumista. Jos lisäjätettä muodostuu toistuvasti, jätteen tuottaja tai keräyspisteen haltija on velvollinen huolehtimaan jätehuoltopalvelun muuttamisesta keräysvälineen tyhjennystiheyttä tai tilavuutta lisäämällä. Muutokset sovitaan ottamalla yhteyttä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:öön.

26 § KERÄYSVÄLINEEN KUNNOSSAPITO

Jätehuoltomääräyksen mukaan jätteen keräyspisteen haltija on vastuussa keräysvälineen kunnossa- ja puhtaanapidosta niiltä osin kuin toimenpiteitä ei ole sisällytetty jätetaksassa jätehuollon järjestäjän tehtäväksi. Esimerkiksi jätetaksassa määritetty biojätteen tyhjennys hinta sisältää biojätteen keräysvälineen pesun kahdesti vuodessa. Keräysvälineiden asianmukainen kunnossapito on tärkeää, jotta voidaan välttyä mahdollisilta ympäristö- ja terveyshaitoilta sekä keräysvälineen käyttäjiin tai tyhjentäjään kohdistuvilta turvallisuusriskeiltä.

Pirkanmaan Jätehuolto Oy toimittaa kiinteistölle uuden keräysvälineen jätehuoltomääräysten 20 §:n mukaisesti, jos kunnallisen jätehuollon järjestämistä vastuun piiriin kuuluvan jätteen keräysväline rikkoutuu normaalin kuormauskäsittelyn yhteydessä tai keräysvälineen käytettävyys kärsii tavanomaisen kulumisen seurauksena. On huomioitava, että kyseinen määräys koskee vain käsin siirrettäviä, 140–770 litran keräysvälineitä.

Luku 6 Jätteiden keräyspisteet

27 § KERÄYSVÄLINEIDEN SIOITTAMINEN

Jätehuoltomääräyksessä on annettu jätteen keräysvälineiden sijoittamista koskevia määräyksiä, jotta voidaan varmistua jätteiden toimivasta ja turvallisesta keräyksestä ja kuljetuksesta.

Jätteiden keräyspisteelle on oltava esteetön pääsy ja jäte on voitava kuormata turvallisesti ja esteettä keräysvälineen tyhjennystapa huomioiden. Jätehuolto on yksi välttämättömistä peruspalveluista, joten keräysvälineet on pystyttävä tyhjentämään kaikkina vuodenaikoina eikä niiden tyhjentämisestä saa aiheutua vaaraa tai haittaa tyhjentäjälle, kiinteistön muille käyttäjille, liikenteelle tai ympäristölle. Hankalat olosuhteet hidastavat keräystä ja lisäävät tapaturmariskiä. Kiinteistön haltijan on järjestettävä pysyvä paikka jätteen keräysvälineelle tai -välineille edellä mainitut velvoitteet huomioiden. Keräysvälineiden sijoittamisessa kiinteistölle on myös noudatettava kunnan rakennusjärjestyksen määräyksiä, muita maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön määräyksiä, terveydensuojelujärjestyksiä, ympäristönsuojelumääräyksiä, kaavamääräyksiä sekä laitevalmistajan ohjeita.

Uudisrakentamisessa on tärkeää huomioida kiinteistön jätehuollon toimivuus. Sekä uusia jätetiloja että syväkeräysvälineitä rakennettaessa on suositeltavaa noudattaa kulloinkin voimassa olevaa RT-korttia asuinkiinteistöjen jätehuollosta (RT 69-11190).

Jos keräysvälineiden turvallinen tyhjennys *kiinteistöltä* ei onnistu, keräysvälineet on sijoitettava toiseen paikkaan. *Kiinteistön haltijan on tarvittaessa selvittävä keräyspaikan perustamismahdollisuudet kiinteistön välittömään läheisyyteen. Jos kyseinen alue ei ole keräysvälineen haltijan omistuksessa tai hallinnassa, keräysvälineen sijoittamiseen on aina saatava maa-alueen omistajan tai haltijan suostumus. Jos keräysvälineen sijoittaminen kiinteistön välittömään läheisyyteenkään ei ole mahdollista, kiinteistön haltijan on haettava jätehuoltoviranomaiselta näiden jätehuoltomääräysten 9 §:n mukaista aluejätepisteen käyttöoikeutta sekajätteen osalta. Mikäli kiinteistön haltija laiminlyö edellä mainitut velvoitteensa, jätehuoltoviranomainen voi kiinteistön haltijaa kuultuaan liittää kiinteistön aluejätepisteen käyttäjäksi, jos keräysvälineelle ei ole löydetty sellaista sijaintia, mistä sen turvallinen ja esteetön tyhjennys on mahdollinen.*

Mikäli kiinteistölle ei ole kiinteistön olosuhteista johtuen mahdollista sijoittaa jätehuoltomääräysten mukaisesti osaa tai kaikkia edellytetyistä jätteiden keräysvälineistä, tulee kiinteistön haltijan hakea 46 §:n mukaista poikkeusta näistä jätehuoltomääräyksistä. *Tällaisia olosuhteita ovat esimerkiksi paloturvallisuus- ja kaavamääräykset, jotka estävät vaadittavien keräysvälineiden sijoittamisen kiinteistölle.*

28 § JÄTETILAT JA KERÄYSVÄLINEIDEN SUOJAUS

Pykälässä määrätään jätetilojen, -katosten ja -aitausten teknisistä rakenteista. Jotta jätteiden tuonti sekä tyhjennys onnistuvat turvallisesti ja vaivattomasti, on keräyspisteelle varmistettava esteetön pääsy. Määräyksen mukaan jätetilan pitäisi olla saavutettavissa ilman kynnystä, porrasta tai muuta jätteiden

keräystä hankaloittavaa estettä. Jättilojen mitoituksessa on huomioitava, että eri jätelajien keräysvälineet ovat tyhjennettävissä siirtämättä muita keräysvälineitä.

Määräyksessä todetaan, että jätteiden keräyspisteeseen tai keräysvälineen välittömään läheisyyteen ei saa sijoittaa tai sellaista tavaraa, jota ei ole tarkoitettu vietäväksi lisäjätteenä muun jätteen mukana. Muutoin vaarana on se, että jätteeksi kuulumattomat tavarat erehdytään kuormaamaan jäteauton.

29 § JÄTETILOJEN LUKITUS

Useilla kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvilla kiinteistöillä jätteen keräyspiste tai keräysvälineet ovat lukittuja mahdollisten väärinkäytösten estämiseksi. Jättilojen lukitusta koskevalla määräyksellä pyritään varmistamaan, että jätteen kuormaus sujuisi mahdollisimman vaivattomasti myös lukituista tiloista. Tavoitteena on, että jätteen kuljettajan ei tarvitse kuljettaa mukanaan useita eri avaimia. Sarja-avaimiin perustuvilla ratkaisuilla nopeutetaan jätteen keräystä.

30 § AJOVÄYLÄT JA KERÄYSVÄLINEIDEN SIIRTOVÄYLÄT KIINTEISTÖITÄISESSÄ JÄTTEENKULJETUKSESSA

Jätteen keräysvälineiden siirtoväyliä sekä keräyspisteen rakenteita koskevalla määräyksillä pyritään varmistamaan keräysvälineiden tyhjennettävyyden sekä jätteenkuljettajien työturvallisuus. Myös keräyspisteen kunnossa- ja puhtaanapidolle, kuten lumitöille ja liukkauden torjunnalle on asetettu vaatimuksia, jotta keräysvälineiden käyttö ja tyhjentäminen olisi turvallista kaikille osapuolille.

Keräyspisteen välittömässä läheisyydessä on oltava raskaalle kalustolle sopiva kääntöpaikka, mikäli kuljetusten sujuvuus, työturvallisuus ja yleinen turvallisuus sitä *Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n arvion mukaan* edellyttävät. Keräyspistettä järjestettäessä on otettava huomioon, että jäteauton tarvitsema ajoväylän leveys ja korkeus ovat riittäviä eikä puusto haittaa näkyvyyttä tai ylety ajoradalle. Ajo-radalla ja reuna-alueella ei saa ~~saisi~~ olla isoja kiviä tai syviä monttuja. Jäteauto pitää pystyä pysäköimään turvallisesti tyhjennyksen ajaksi muiden liikkujien turvallisuus huomioiden.

Määräyksen mukaan kiinteistön haltijan on huolehdittava, että jätteen kuljettajan käytössä on keräysvälineen siirtoa helpottavat laitteet tai rakenteet, jos keräysvälineen siirtoväylän kaltevuus on yli 1:5 tai väylällä on kynnyksiä, portaita tai muita työturvallisuusriskejä aiheuttavia esteitä.

Ajoväylien on oltava riittävän kantavia, sillä kuormatun jäteauton paino on jopa 30 tonnia. Jos keräysvälineen tyhjentäminen edellyttää ajoa yksityisellä tiellä, on yksityistienpitäjä vastuussa aina tien kestävydestä ja mahdollisista tievaurioista. Jätteenkuljetukset rinnastuvat Väyläviraston tulkinnan mukaan elintärkeisiin kuljetuksiin, jotka on saatava suoritettua esimerkiksi kelirikkoajasta huolimatta. Mahdollisten painorajoitusten aikana tienpitäjän on osoitettava lupa jätteenkuljetuksen suoritukselle liikennemerkkein tai kirjallisesti Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle. Jos yksityistielle tai kiinteistölle ei kuitenkaan kiinteistön olosuhteiden tai tien rakenteiden vuoksi voi ajaa, on kiinteistön haltijan ajoitettava tyhjennykset kelirikkoajan ulkopuolelle tai järjestettävä jätteenkeräyspiste muualle, kantavan ja esteettömän kulkuyhteyden varrelle

esimerkiksi yhdessä tiehoitokunnan muiden osakkaiden kanssa. Mikäli keräysvälineet joudutaan siirtämään käsin tyhjennettäväksi, käytetään siirron osalta kulloinkin voimassa olevan ~~hinnaston~~ **jätetaksan** mukaista **lisätyö**hintaa.

31 § ALUEELLISET JÄTTEIDEN KERÄYSPISTEET

Jätteiden vastaanottoaikojen käyttöä koskevat määräykset ja ohjeet sekä niiden noudattaminen on tarpeen roskaantumisen ehkäisemiseksi sekä jätteiden lajittelun ja hyötykäytön onnistumiseksi.

Jätteiden alueellista keräystä järjestetään eri tahojen toimesta. Määräyksessä alueellisella vastaanotopisteellä tarkoitetaan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n ylläpitämää aluejätepistettä tai ekopistettä, Rinki Oy:n ylläpitämää ekopistettä pakkausjätteille, paperin tuottajien ylläpitämää vastaanotopistettä paperituotteille ja muuta jätteen tai uudelleenkäyttöön valmisteltavien tuotteiden alueellista vastaanotopistettä, kuten esimerkiksi tekstiilien vastaanotopistettä.

Keräyspisteelle saa toimittaa ainoastaan sellaisia jätteitä, joita varten siellä on keräysväline. Keräyspisteelle ei saa tuoda jätteitä, joiden käsittelyyn ei ole varauduttu tai joille ei ole tilaa. Keräyspisteisiin kuulumattomat jätteet aiheuttavat hankaluuksia ja lisäkustannuksia jätteiden kuljettamiselle ja käsittelylle. Jätteitä ei saa jättää jäteastioiden ulkopuolelle, sillä valvomattomilla keräyspaikoilla jäteastioiden ulkopuolelle jätetyt jätteet aiheuttavat helposti roskaantumista. Keräyspisteellä on oltava pisteestä vastaavan tahon yhteystiedot, jotta keräyspisteen käyttäjät voivat helposti ilmoittaa mahdollisista ongelmatilanteista, kuten ylitäysistä keräysvälineistä. Mikäli keräysvälineet ovat täynnä, tulisi jätteet viedä toiselle keräyspisteelle. Keräyspisteiden palveluista ja sijainnista saa lisätietoa valtakunnallisesta keräyspisteiden tietoa jakavasta verkkopalvelusta <https://www.kierratys.info/>.

Alueellisen keräyspisteen perustamiseen on oltava maanomistajan tai kiinteistön haltijan lupa. Alueellisen vastaanottoaikojen ylläpito on määrätty pisteestä vastaavalle taholle.

Luku 7 Jätteenkuljetus

32 § JÄTTEEN KUORMAAMINEN

Jätteen noutoa ja kuormaamista käsittelevä pykälä koskee pääosin jätteenkuljettajia. Jäteasetuksen mukaan jätteen kuormaaminen ja muut kuljetusjärjestelyt tulee ajoittaa siten, että läheisyydessä asuville ja oleskeleville ei aiheudu melu- tai muuta vastaavaa häiriötä.

Määräyksen mukaan jätteiden kuormaaminen taajaan asutulla alueella tai sen välittömässä läheisyydessä on kielletty klo 22–6 välisenä aikana. Jätteen kuormaamiselle ei ole asetettu päiväkohtaisia rajoituksia, sillä kuormaaminen voi olla tarpeen myös lauantaisin ja pyhäpäivinä, jotta jätehuollosta pystytään huolehtimaan

esimerkiksi pidempien pyhien (kuten pääsiäisen) aikana. Kuormausajat liittyvät jätehuollon tekniseen toteutukseen ja koskevat siten myös elinkeinotoimintaa.

33 § YLEISET JÄTTEENKULJETUSTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Määräyksessä on asetettu vaatimuksia jätteiden asianmukaiselle kuljetukselle. Jätteenkuljetus ei saa aiheuttaa ympäristön roskaantumista tai haittaa ympäristölle tai terveydelle. Jäteasetuksen 11 § velvoittaa kuljettamaan jätteet tiiviissä pakkauksessa, umpinaisessa kuljetusvälineessä tai muuten peitettynä. Jätteenkuljettaja on vastuussa jätteiden asianmukaisesta kuljetuksesta.

Määräyksessä edellytetään, että erilliskerätyt, laadultaan erilaiset jätteet on pidettävä kuljetuksen aikana erillään. Tämän tavoitteena on estää eri jätelaatujen sekoittuminen, jotta erilliskerättävien jätteiden hyötykäyttö ei hankaloidu.

Jätteen luovuttajan, jätteenkuljettajan ja jätteen vastaanottajan on oltava määräyksen mukaan selvillä mahdollisesta siirtoasiakirjan laatimisveloitteesta, joka koskee mm. asumisessa syntyvien lietteiden, rakennus- ja purkujätteen sekä vaarallisten jätteiden kuljettamista. Siirtoasiakirjan tarkoituksena on turvata jätteiden toimitus asianmukaiseen käsittelyyn, minkä lisäksi siirtoasiakirja luo edellytyksiä jätteiden kuljetusten seurantaan ja valvontaan. Mikäli jäte noudetaan kotitaloudesta, jätteen kuljettajan on jätteen haltijan sijasta laadittava siirtoasiakirja. Jäteasetuksessa on tarkennettu, mitä tietoja siirtoasiakirjassa vaaditaan.

34 § JÄTTEENKULJETUSREKISTERI JA KULJETUSTIETOJEN TOIMITTAMINEN

Määräyksessä veloitetaan jätteen kuljettajaa luovuttamaan neljännesvuosittain jätehuoltoviranomaiselle tiedot kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetetuista jätteistä. Tietojen luovutusvelvollisuus perustuu jätelain 39 §:än sekä jäteasetuksen 42 §:än. Kuljetustietojen toimittamisella neljännesvuosittain pyritään huomioimaan muuttuvan jätelain tiukentuva tiedonantovelvollisuus kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta.

Jätehuoltoviranomaiselle on toimitettava tiedot kiinteistöistä, joilta jätettä on noudettu, sekä tiedot jäteastioiden tyhjennyksistä kiinteistöittäin ja jätelajeittain. Lisäksi on toimitettava vuosittain tiivistelmätiedot kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrästä ja jätteen toimituspaikoista. Toimitettavien tietojen sisällöstä säädetään yksityiskohtaisesti jäteasetuksen 42 §:ssä. Tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvat jätelain 35 §:n mukaisesti kiinteistöiltä noudetut kunnan vastuulla olevat yhdyskuntajätteet ja saostus- ja umpisäiliölietteet.

Tiedot on toimitettava sähköisesti taulukkolaskentaohjelmalla muokattavassa muodossa jätehuoltoviranomaisen määrittelemällä tavalla. Käytännössä tiedot on toimitettava csv- tai xls-muotoisena tiedostona. Taulukkolaskentaohjelmista on saatavilla ilmaisversioita, joten tietojen toimittaminen tällä tavoin ei ole kuljettajille kohtuutonta.

Pykälään on merkitty tarkat määräajat, joihin mennessä tiedot on toimitettava ilman erillistä raportointipyyntöä. Ohjeet tietojen toimittamiseen ovat saatavilla jätehuoltoviranomaisen internetsivuilla (www.tampere.fi/jatehuoltolautakunta). Toimitettujen tietojen oikeellisuudesta vastaa jätteen kuljettaja.

Jätelain 143 §:n mukaisesti jätehuoltoviranomainen ylläpitää rekisteriä jätteen kuljetuksista. Rekisteriin tallennetut kuljetusta koskevat henkilötiedot säilytetään viisi vuotta rekisteriin merkitsemisen jälkeen. Rekisteriin tallennettujen henkilö- ja muiden tietojen salassapidosta ja luovuttamisesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa sekä henkilötietojen muusta käsittelystä yleisessä tietosuojasetuksessa (EU 2016/679) sekä tietosuojalaissa (1050/2018).

Määräyksellä pyritään varmistamaan edellytykset kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen seurantaan ja valvontaan. Näin varmistetaan, että jätelakia ja jätehuoltomääräyksiä noudatetaan toimialueella.

35 § JÄTTEEN VASTAANOTTO- JA KÄSITTELYPAIKAT

Pykälässä määrätään, mihin jätteenkuljettajien on toimitettava kerätyt jätteet. Määräyksellä varmistetaan, että jätteet ohjautuvat asianmukaisesti sille taholle, jolla on jätelain mukainen vastuu huolehtia jätteiden käsittelystä. Lisäksi pykälässä tuodaan esiin yleiset vastaanotto- ja käsittelypaikkojen käyttämistä koskevat velvoitteet ja käytännöt. Määräyksellä pyritään siihen, että vastaanottopaikoille toimitetaan vain sinne tarkoitettua jätettä, jotta jatkokäsittely on toimivaa ja ympäristöhaittoja ei pääse syntymään.

Kunnan jätehuollon järjestämisvastuun piiriin kuuluvat jätteet on toimitettava Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n osoittamiin vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin, joista pidetään listaa Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n internetsivuilla. Erilliskerätyt pakkausjätteet toimitetaan tuottajan osoittamaan vastaanottopaikkaan tai Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n osoittamaan välivarastointipaikkaan. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa vaarallisten jätteiden vastaanottopaikkaan.

Luku 8 Saostus- ja umpisäiliölietteet sekä erotuskaivojätteet

36 § JÄTEVESIEN KÄSITTELYJÄRJESTELMÄN KUNNOSSAPITO

Määräyksellä tarkennetaan kiinteistön haltijan ja lietteen tyhjentäjän vastuita, jotta tyhjennystapahtuma olisi sujuva ja turvallinen kaikille osapuolille. Kiinteistön haltija on velvollinen järjestämään kiinteistöllä vallitsevat olosuhteet sellaisiksi, että tyhjennys voidaan suorittaa turvallisesti, eikä siitä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle, terveydelle ja jätevesijärjestelmän toimivuudelle. Kiinteistön haltijan on huolehdittava tyhjennystapahtuman jälkeisistä järjestelmän vaatimista huoltotoimenpiteistä, esimerkiksi säiliön täyttämisestä vedellä, pienpuhdistamon käynnistämisestä ja mahdollisesta järjestelmän lukitsemisesta sekä muista mahdollisista kunnossapitoon liittyvistä toimenpiteistä, ellei erikseen ole muuta sovittu.

Lietesäiliöiden tyhjennettävyys sekä lietteenkuljettajien työturvallisuus pyritään varmistamaan asettamalla määräyksiä keräyspisteen kunnossa- ja puhtaanapidolle, kuten lumitöille ja liukkauden torjunnalle. Kiinteistölle johtavan ajoväylän on myös kestettävä loka-ajoneuvon paino. Jos keräysvälineen tyhjentäminen edellyttää ajoa yksityisellä tiellä, on yksityistienpitäjä vastuussa aina tien kestävydestä ja mahdollisista tievaurioista. Kuten jätekuljetukset myös lietteenkuljetukset rinnastuvat Väyläviraston tulkinnan mukaan elintärkeisiin kuljetuksiin, jotka on saatava suoritettua esimerkiksi kelirikkoajasta huolimatta. Mahdollisten painorajoitusten aikana tienpitäjän on osoitettava lupa jätteenkuljetuksen suoritukselle liikennemerkkein tai kirjallisesti Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle. Jos yksityistielle tai kiinteistölle ei kuitenkaan kiinteistön olosuhteiden tai tien rakenteiden vuoksi voi ajaa, on kiinteistön haltijan ajoitettava tyhjennykset kelirikkoajan ulkopuolelle.

37 § LIETESÄILIÖIDEN TARKASTAMINEN JA TYHJENTÄMINEN

Pykälässä tuodaan esiin kiinteistön haltijan vastuu asumisessa syntyvistä lietteistä. Määräyksen tarkoituksena on varmistaa, että asumisessa syntyvät lietteet käsitellään asianmukaisesti eikä niistä pääse aiheutumaan haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Käsittelyn asianmukaisuuden ja maaperäkäsittelyn toimivuuden varmistamiseksi on huolehdittava, että liete poistetaan säiliöstä riittävän usein. Jätevesijärjestelmän hoito-, tarkastus- ja kirjanpitovelvollisuuksista määrätään tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017). Haja-asutuksen jätevesien käsittelyn sääntelyä on monelta osin kohtuullistettu, eikä valtioneuvoston asetukseen sisälly enää tyhjentämistä koskevaa sääntelyä. Jätehuotomääräyksissä on kuitenkin tarpeen määrittää lietteille minimityhjennysvälit ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi ja jätevesijärjestelmän toimivuuden varmistamiseksi.

Mustia jätevesiä eli WC-vesiä sisältäviin saostussäiliöihin, pienpuhdistamojen liettiloihin ja muihin vastaaviin säiliöihin kertynyt jätevesiliete on tyhjennettävä tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Pelkästään harmaavesilietteitä sisältävien saostussäiliöiden ja vastaavien säiliöiden jätevesiliete on poistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kolmen vuoden välein siten, ettei säiliöstä pääse kulkeutumaan lietettä eteenpäin. Harmailla jätevesillä tarkoitetaan jätevetä, joka on peräisin ainoastaan pesemisestä, siivoamisesta, keittiöstä tai muusta vastaavasta toiminnasta. Harmaa jätevesi ei sisällä vesikäymälän huuhteluvettä tai esimerkiksi kuivakäymälän suotovesiä.

Jätevesijärjestelmien lietesäiliöiden lisäksi hiekan-, öljyn- ja rasvanerotuskaivojen tyhjentämisestä on huolehdittava säännöllisesti. Kyseisten kaivojen tyhjentäminen ja hoitaminen ovat ennakoivia toimia, joilla ehkäistään ongelmia viemäriverkostossa. Samoin on huolehdittava asianmukaisesti fosforinpoistokaivojen suodatinmassoista, biosuotimiin kertyvistä massoista sekä maapuhdistamoiden massoista.

Kirjanpito vaatimus lietetyhjennyksistä on asetettu tyhjennysten valvontaa varten.

Jätevesilietteitä ei saa levittää metsään tai muualle maastoon, koska siitä voi aiheutua ympäristön pilaantumista. Tämä on hallitsematonta jätteiden käsittelyä, joka on jätelain nojalla kiellettyä. Lietettä ei myöskään saa sekoittaa muuhun jätteeseen tai toimittaa aluejätepisteisiin hygieniahaittojen vuoksi.

38 § LIETESÄILIÖN TYHJENNYKSEN KESKEYTYS

Mikäli kiinteistö on täysin käyttämätön tai käytössä ollut kiinteistö jää käyttämättömäksi, sovitun tyhjennysrytmin tai vuosittaisen jätehuoltomääräysten mukaisen tyhjennyksen keskeyttäminen sovitaan jäteyhtiön kanssa. Keskeytyksestä voi sopia jäteyhtiön kanssa enintään vuodeksi siten, että vuosittainen jätehuoltomääräysten mukainen lietesäiliön tyhjennys jää tekemättä. Keskeytyksestä tulee ilmoittaa jäteyhtiölle viimeistään viikkoa ennen keskeytyksen alkamisajankohtaa. Mikäli kiinteistö on täysin käyttämätön yli vuoden ajan, tulee tyhjennyksen keskeytystä hakea jätehuoltoviranomaiselta näiden jätehuoltomääräysten 46 §:n mukaisesti. Nokian kaupungin alueella sijaitsevalla kiinteistöllä lietteen tyhjennyksen keskeytyksestä sovitaan kuljetusyrityksen kanssa, mikäli keskeytys on enintään vuoden mittainen. Mikäli keskeytys on tätä pidempiaikainen, keskeytystä haetaan jätehuoltoviranomaiselta jätehuoltomääräysten 46 §:n mukaisesti.

Kiinteistön haltijalla on huoltovastuu jätevesijärjestelmästä myös keskeytyksen aikana. Lietesäiliö tulee tyhjennyttää jätevesijärjestelmän vaatimalla tavalla ja jätehuoltomääräysten mukaisesti ennen keskeytyksen alkamista.

39 § LIETTEEN OMATOIMINEN KÄSITTELY

Jätelain 41 a §:ssä säädetään, että tietyin edellytyksin jätteen haltija voi itse käsitellä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltuvan jätteen kiinteistöllä, jos käsittely on pienimuotoista. Myös muutaman naapurikiinteistön tai muun lähellä sijaitsevan kiinteistön (korkeintaan 6 kiinteistön) yhteinen käsittely sallitaan. Käsittelyn on kuitenkin oltava pienimuotoista, sillä muunlaista käsittelyä kunnallisen jätehuoltojärjestelmän ulkopuolella jätelaki ei mahdollista.

Näillä jätehuoltomääräyksillä sallitaan lietteiden pienimuotoinen omatoiminen käsittely, mikäli käsittely on asianmukaista ja käsittelystä tehdään ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle. Tiedot omatoimisesta käsittelystä on annettava jätehuoltoviranomaiselle asianmukaisen jätehuollon toteutumisen seurantaan ja valvontaa varten. Lietteen omatoimisesta käsittelystä tehtävän ilmoituksen perusteella jätehuoltoviranomainen pyytää tarvittaessa lausunnon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta lietteen käsittelyn ympäristönsuojelulain mukaisen luvan tarpeesta sekä lietteen käsittelyn asianmukaisuudesta.

Omatoiminen lietteiden käsittely voidaan sallia, jos kiinteistöllä on käytössään (joko omana tai esimerkiksi vuokrattuna) siihen soveltuvat laitteistot ja olosuhteet ovat sopivat. Tällöin varmistetaan, että liete voidaan käyttää lannoitustarkoituksessa eli kiinteistöllä on oltava hallinnassaan viljelykäyttöön tai muuhun vastaavaan tarkoitukseen soveltuvaa peltoalaa. Siksi useimmiten kyseessä tulee olla aktiiviviljelijä. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 §:ssä määrätyn pohjaveden pilaamiskiellon mukaan lietettä ei kuitenkaan saa sijoittaa pohjavesi-alueelle edes käsiteltynä.

Liete tulee aina käsitellä ennen peltolevitystä, jotta siitä ei aiheudu terveys-, ympäristö- eikä hajuhaittoja. Hyväksytyjä asumisessa syntyvän lietteen sekä kuivakäymäläjätteen käsittelymenetelmiä ovat kalkkistabilointi, kompostointi, termofiilinen sekä mesofiilinen mädätys. Mesofiilisessä mädätyksessä liete on kuitenkin ennen tai jälkeen mädätyksen vielä hygienisoitava (esim. lämpökäsittely 1 tunti/ 70 °C, palakoko

alle 12 mm), kompostoitava, termisesti kuivattava tai käsiteltävä muulla vastaavalla Ruokaviraston hyväksymällä tavalla.

Lietteen käyttöä lannoitustarkoituksessa rajoittavat mm. lannoitevalmistelaki (539/2006), nitraattiasetus (1250/2014) ja maa- ja metsätalousministeriön päivitetty asetus lannoitevalmisteista (12/12). Kun lietteen käyttäminen lannoitteena on pienimuotoista, siihen ei vaadita Ruokaviraston lupaa.

Käsitellyn lietteen voi käytännössä sekoittaa myös lantalaan, mutta tällöin tulee tunnistaa ihmisperäisen jätevesilietteen tuomat viljelyrajoitukset. Siten käsitellyn lietteen sijoittaminen peltoon erikseen on useimmiten järkevämpää, sillä tällöin sen tarkka sijoituspaikka tiedetään ja viljelyrajoitukset rajoittuvat vain tälle kyseiselle alueelle.

Joissakin laitepuhdistamoissa liete kerätään kiinteässä muodossa lietepussiin, joka voidaan kompostoida. Lietepussin kompostointi edellyttää, että kompostointi on myös valmistajan ohjeen mukaista, ja että se tehdään näiden jätehuoltomääräysten 18 §:n mukaisesti. Myös harmaiden jätevesilietteiden käsittely omatoimisesti on mahdollista, mikäli lietteen määrä on vähäinen. Määräyksen mukaisesti harmaiden jätevesien käsittely tulee tapahtua jätehuoltomääräysten kompostointia koskevan 18 §:n mukaisesti. Kompostointipykälän mukaan kiinteistöllä voidaan kompostoida myös vähintään vuoden ajan vanhennettua suotonestettä sekä vähintään kuukauden ajan vanhennettua virtsaa.

Näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti omatoimisesti käsiteltävää lietettä ei tarvitse luovuttaa kunnan järjestämään kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen (Jätelaki 41 a §).

Luku 9 Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet

40 § VAARALLISTEN JÄTTEIDEN JÄTEHUOLTO

Jätehuoltomääräysten vaarallisia jätteitä koskevat määräykset velvoittavat kaikkia toimijoita. Vaarallisia jätteitä koskevilla jätehuoltomääräyksillä pyritään varmistamaan jätehuollon turvallinen järjestäminen ja vaarallisten jätteiden käsittely niiden erityisominaisuudet huomioiden. Vaarallinen jäte on hyvä toimittaa väliaikaisesta varastoinnista asianmukaiseen käsittelyyn mahdollisimman nopeasti vaaraominaisuuksien vuoksi.

Vaaralliseksi jätteeksi katsotaan jätteet, joilla on palo- tai räjähdysvaarallinen, tartuntavaarallinen, muu terveydelle tai ympäristölle vaarallinen ominaisuus tai muu vastaava vaaraominaisuus. Tavallisimpia asumisessa syntyviä vaarallisia jätteitä ovat esimerkiksi:

- paristot ja akut
- loisteputket ja elohopealamput (esim. energiansäästölamput)
- sähkö- ja elektroniikkaromu
- maalit, lakat, liimat ja liuottimet
- tietyt puhdistusaineet, torjunta- ja desinfiointiaineet
- kyllästetty ja käsitelty puu

- jäteöljyt ja öljyiset jätteet
- lääkejätteet

Jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan on järjestettävä asumisessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely. Lisäksi kunnan on järjestettävä maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely, jos kysymys ei ole kohtuuttomasta määrästä jätettä. Näin ollen näissä toiminnoissa muodostuvat vaaralliset jätteet on toimitettava Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n järjestämiin vastaanottopaikkoihin, joita on esim. jäteasemilla ja jätekeskuksissa. Osa vaarallisista jätteistä on tuottajavastuunalaisia jätteitä ja ne toimitetaan tuottajan tai jakelijan järjestämään keräykseen. Muilla kiinteistöillä tai elinkeinotoiminnassa muodostuvat vaaralliset jätteet on toimitettava vastaanottajalle, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottamiseen.

Vaarallisten jätteiden asianmukainen lajittelu ja merkitseminen ovat tarpeen jätteiden käsittelystä aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi. Vaarallisia jätteitä ei saa laimentaa eikä muulla tavoin sekoittaa toisiinsa, muihin aineisiin tai jätteisiin. Vaarallisia jätteitä ei saa missään tapauksessa laittaa kiinteistöittäisen keräyksen piirissä oleviin jätteenkeräysvälineisiin tai viedä aluejätepisteisiin.

Vaarallisten jätteiden pakkaamisesta ja merkitsemistä säädetään jäteasetuksessa. Jätteiden asianmukaisella pakkaamisella ja selkeillä merkinnöillä voidaan varmistua siitä, että jätteen laatu ja ominaisuudet ovat tiedossa sekä jätteen haltijalla että jätteen vastaanottajalle. Lisäksi asianmukaisesti merkitty jäte osataan vastaanottopaikalla ohjata oikeaan käsittelyyn.

41 § VAARALLISTEN JÄTTEIDEN KERÄYS KIINTEISTÖLLÄ

Vaarallisen jätteen keräystä koskevassa säännöksessä annetaan määräyksiä vaarallisten jätteiden turvallisesta säilytyksestä sekä veloitetaan kiinteistön haltijaa tiedottamaan keräyspisteen käyttäjille asianmukaisesta ja turvallisesta jätteiden keräyksestä. Määräyksen tavoitteena on, että vaaralliset jätteet sijoitetaan keräyspisteelle oikein, jotta niiden keräämisestä ei muodostu riskiä tai aiheudu haittaa ympäristölle ja terveydelle.

42 § ERITYISJÄTE

Erytisjätteet ovat jätteitä, joita ei luokitella vaarallisiksi jätteiksi, mutta ne vaativat kuitenkin haitallisuutensa, laatunsa tai määränsä vuoksi erityiskäsittelyä tai erityisiä toimenpiteitä keräyksen, kuljetuksen tai käsittelyn aikana. Erytisjätteitä ovat esimerkiksi viiltävät ja pistävät jätteet sekä nestemäiset, haisevat tai pölyävät jätteet. Erytisjätteet on määrätty pidettäväksi erillään muista jätteistä sekä pakkaamaan ne asianmukaisesti, jotta niistä ei aiheudu turvallisuusriskejä tai haittaa ympäristölle.

Luku 10 Roskaantumisen ehkäiseminen

43 § YLEISÖTILAISUUKSIEN JÄTEHUOLTO

Yleisötilaisuuksien jätehuoltoa koskevat määräykset perustuvat jätelain velvoitteeseen asianmukaisesta jätehuollosta sekä roskaantumiseen ehkäisemiseen. Yleisötilaisuuden järjestäjällä on velvollisuus huolehtia tilaisuuden jätehuollosta kokonaisuudessaan hankkimalla sinne tarpeeksi jäteastioita ja huolehdittava niiden tyhjentämisestä tarpeen mukaan, mikä ehkäisee roskaantumista merkittävästi. Myös jätehuoltoon liittyvä neuvonta on järjestäjän vastuulla. Lajittelu- ja erilliskeräysvelvoite on tarpeen, sillä tilaisuuksissa syntyy usein merkittäviä määriä hyötykäyttöön soveltuvaa jätettä.

Yleisötilaisuuden tai -tapahtuman siivoamisvelvollisuudesta on määrätty myös siltä osin kuin tilaisuudella ei ole selkeää järjestäjää. Esimerkkinä tällaisista tilaisuuksista ovat sosiaalisissa verkostoissa ilmoitetut tapahtumat, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu puistoon internetissä leviävän kutsun tai muun tiedon perusteella. Ensisijaisesti vastuu siivoamisesta on roskaajilla, mutta toissijaisesti tällaisen tapahtuman koollekutsujan on huolehdittava alueen siivoamisesta tapahtuman jälkeen.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tapauskohtaisen harkinnan perusteella vaatia tapahtumajärjestäjältä tapahtuman jätehuoltosuunnitelmaa. Tällä tavoin jätehuollon järjestelyiden huomioon ottamista pyritään edistämään jo tapahtumien suunnitteluvaiheessa.

Luku 11 Muut määräykset

44 § TIEDOTTAMISVELVOITE

Pykälässä määrätään kiinteistön haltija tiedottamaan jätehuoltomääräysten velvoitteista sekä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n ja tuottajien lajitteluohjeista kiinteistössä asuville tai sitä muuten käyttäville. Tiedottamisvelvoitteella pyritään varmistamaan jätehuoltomääräysten mukaisen jätehuollon toteutuminen. Lisäksi määräyksessä veloitetaan kiinteistön haltijaa ilmoittamaan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle muuttuneista yhteystiedoista, kunnan järjestämien jätehuoltopalveluiden tarpeita koskevista muutoksista sekä kiinteistön hallintaan kohdistuvista muutoksista. Jätehuollon toimivuuden kannalta on katsottu tärkeäksi korostaa kiinteistön haltijan vastuuta tietojen ajantasaisuuden osalta.

45 § JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYSTEN VALVONTA

Jätelain 24 §:ssä säädetään jätelain ja sen nojalla annettujen jätehuoltomääräysten valvonnasta. Alueellisen jätehuoltolautakunnan toimialueella valvontaviranomaisina toimivat kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset sekä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus),

mikäli valvontatehtävä ulottuu useamman kunnan alueelle. Jätehuoltoviranomaiselle ei kuulu jätelain perusteella valvontatoimivaltaa eikä toimivaltaa hallintopakkokeinojen käyttöön.

46 § POIKKEAMINEN JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSISTÄ

Jätelain 91 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta päätöksessä mainituin perustein. Jätehuoltomääräysten mukaan poikkeamisen myöntää jätehuoltoviranomainen. Alueellinen jätehuoltolautakunta on delegoinut jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta päättämisen jätehuoltopäällikölle. Jätehuoltopäällikkö voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta, jos jätehuollon järjestäminen sitä erityisestä syystä edellyttää eikä poikkeamisesta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa. Kiinteistön tai jätteen haltija voi hakea perustellusta syystä poikkeusta näiden jätehuoltomääräysten yksittäisten määräysten noudattamisesta. Selkeyden vuoksi todetaan erikseen, että jätelain mukaisesta järjestettyyn jätehuoltoon liittymisveloitteesta ei voida myöntää pysyvää poikkeusta.

47 § VOIMAANTULO

Pykälän mukaan jätehuoltomääräykset tulevat voimaan 1.7.2021 ja niillä kumotaan aiemmin voimassa olleet jätehuoltomääräykset. Päätöksen jätehuoltomääräyksistä antaa jätehuoltoviranomainen. Päätös määräysten hyväksymisestä annetaan jätelain mukaisesti tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset julkaistaan. Jätehuoltomääräykset tulevat voimaan muutoksenhausta huolimatta kuntalain 143 §:n mukaisesti, koska päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

48 § SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

Jätehuoltomääräysten 15 §:n mukaiset jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysveloitteet tulevat voimaan porrastetusti alueittain ja jätelajeittain. Lasipakkausten ja pienmetallin sekä biojätteen keräys on toteutettava Tampereella viimeistään 1.9.2021 ja muissa toimialueen kunnissa viimeistään 1.4.2022 mennessä. Kartonki- ja muovipakkausten keräys on toteutettava Tampereella viimeistään 1.9.2022 ja muissa kunnissa viimeistään 1.4.2023 mennessä. Biojätteen osalta erilliskeräys on toteutettava kaikilta asuinkiinteistöiltä yli 10 000 asukkaan taajamissa koko toimialueella viimeistään 1.9.2023 mennessä.

Jätehuoltomääräysten 16 §:n mukaiset lajittelu- ja erilliskeräysveloitteet muille kuin asuinkiinteistöille tulevat voimaan koko toimialueella viimeistään 1.7.2022 mennessä.

Asteittain porrastetut siirtymäajat on katsottu tarpeelliseksi, jotta kunnallinen jäteyhtiö ehtii valmistautua erilliskerättävien jätteiden keräyksen merkittävään lisääntymiseen. Riittävät siirtymäajat ovat tarpeellisia myös siksi, että kiinteistöjen jätetiloihin tai keräyspisteille ehditään tehdä mahdollisesti tarvittavat muutostyöt.

Jätehuoltomääräysten 18 a §:n mukainen velvollisuus ilmoittaa elintarvikejätteen kompostoinnista kiinteistöllä tulee voimaan 1.1.2023. Ilmoitus elintarvikejätteen kompostoinnista on kuitenkin jätettävä jätehuoltoviranomaiselle viimeistään 31.12.2022, jos elintarvikejätettä on aloitettu kompostoimaan kiinteistöllä jo ennen ilmoitusvelvollisuuden voimaantuloa.

~~Jätehuoltomääräysten 20 §:n mukaan koneellisesti pakkaavaan jäteautoon tyhjennettävien konttien eli pikakonttien käyttö kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa on kiellettyä 1.1.2022 alkaen. Kiinteistöille on varattu kohtuullisesti siirtymäaikaa järjestää jätehuoltomääräysten mukaiset jätteenkeräysvälineet.~~

ALUEELLISEN JÄTEHUOLTOLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT MUUTOKSET

7.6.2023 § 25

Voimaan 1.7.2023

§:t 8.2-3; 10.3-4; 15.2-5; 15.8; 18; 18 a; 22.2; 23.3; 23.5; 23.6; 46; 48.4